

It is one of the worst errors to suppose that there is any path of safety except that of duty.

—Williams Nevins—

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 30—Vol. LVI.

Friday, 8th August, 1958

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

SOME NATS WANT VERWOERD FOR PREMIER

THE political correspondent of the "Natal Witness" reports that lobbying is continuing among Nationalist M.P.'s in preparation for the resignation of the Nationalist Party leader, Mr. J. G. Strijdom and the election of a new leader. The Prime Minister is in the Volks Hospital, Cape Town, where he is undergoing treatment for the relapse he has suffered in his heart condition.

When Mr. Strijdom first took ill again this Session and it became evident that he would no longer be able to continue in office, it was assumed by most Nationalist M.P.'s that Mr. C. R. Swart, senior Cabinet Minister and now acting Prime Minister would take his place as the "stop gap" Premier and Party Leader.

Group Changes

There has however, been a change among an influential Transvaal group who are urging Dr. H. F. Verwoerd, Minister of Native Affairs, to accept the leadership now.

These members are not antagonistic to Mr. Swart, who has long been identified with the Strijdom-Verwoerd group in the Party. But they argue that he will not be able to remain in office very long. He is the most senior Cabinet Minister and had considered retiring from public life before the election.

A situation has arisen therefore where Nationalist members are using the same

argument in support of and in opposition to Mr. Swart—the argument that he will be only a temporary Party Leader.

Those favouring his election believe that Dr. Verwoerd, who they plan should succeed Mr. Swart, would be able to use the additional time to consolidate his position in the Party and break down the opposition of rebellious group like Donges followers and the Nationalist intellectuals.

Those urging Dr. Verwoerd to stand immediately for election instead of allowing Mr. Swart a limited period in Office argue that leadership changes are unsettling to the Party and that another change in a few years would "retard the progress of the Party."

They fear too that given time and a change in the present political climate, Dr. Donges, Cape Leader and "outsider" in the Prime Minister stakes may muster sufficient support to make a serious bid for the Premiership.

Malanites

At present it is difficult to assess Dr. Donges's strength in the Party caucus which will, according to the Nationalist constitution, have to make the choice of the new Leader. It seems certain however that he has

only a minority following.

Dr. Donges is the most influential disciple of Doctor Malan in Parliament.

The election of Dr. Verwoerd or Mr. Swart to the leadership will further weaken the influence of the Malan group in the Party.

DRC ORGAN APPEALS FOR MORE RADIO PROPAGANDA

THE "Rand Daily Mail" reports that for the second consecutive week "Die Kerkbode," official organ of the Dutch Reformed Church, this week urges the South African Broadcasting Corporation to counter radio propaganda reaching the Union from other countries.

In an editorial in last week's issue the Rev. C. B. Brink, deputy-leader of the church in the Transvaal, said that the transmitters of Moscow, Tokio, Cairo and Beirut were broadcasting propaganda telling the 200,000,000 people of Africa what to do and think.

The S.A.B.C. had only one 20-kilowatt transmitter directed at Africa. Through its rediffusion service it reached only about 60,000 Africans in and around Johannesburg.

"If more must be paid for our radio service to counteract this propaganda from outside and to safeguard Christianity and civilization for the future, this

must be done."

In an editorial in the latest issue of "Die Kerkbode" Mr. Brink says:

"Now more worrying news has been received: the Ghana Government plans to establish an international broadcasting system which will eventually have four strong transmitters broadcasting in six languages. And what messages will be heard on these transmitters?"

"Recently Premier Nkrumah said it was his government's intention to do everything in its power to encourage nationalist movements in Africa."

The matter deserved the attention of the chairman and board of the S.A.B.C.

OPINION

FRIDAY, 8TH AUGUST, 1958

Gandhism And African Liberation

THE conference of African peoples which meets in Accra in October to consider the possibilities offered by Gandhian non-violence in the fight to rid the continent of the scourge of White domination is a turning-point not only in Africa's history but also in the relations between Black and White.

The free States of Africa have made up their mind to give backing to the revolt against White domination from the Cape to Cairo. This is bound to give terrific momentum to African nationalism on the one hand and, on the other, to intensify feelings of solidarity among the peoples of Africa. In the long run this, give wise leadership, could enable the peoples of Africa to make positive contributions towards world peace.

The Accra assembly is important also because it is a clear counterblast to the Afro-Asian Peoples' Solidarity conference which now has permanent offices in Cairo to put across Africa the Moscow line. Russia and China have entered Africa with the obvious intention of forcing the pace of events in the direction of an armed clash between Black and White over race oppression. They would lose nothing themselves from such a war. On the contrary they could gain a lot. Ghana and the other independent African States would be deeply involved in it and in the ensuing chaos all sorts of things could happen.

In a sense, then, the initiative to influence the course of events in Africa has slipped into Sino-Soviet hands. (Apartheid has played no small part in helping the communists in this respect. Union Buildings is absolutely powerless to do anything to alter the direction taken by events.) It has been left to Dr. Nkrumah and the heads of free African States to devise a way whereby the peoples of the continent might be shown a better shortcut to real liberty than what Moscow and Peking prescribe.

For this reason, if the Nationalist government genuinely wants the friendship of the African peoples it will show goodwill towards the Accra conference and make positive moves to prove that real friendship is being sought. In other words, Union Building will have to choose between Accra and Cairo. South Africa cannot afford to become a permanent stumbling block to every move in Africa towards freedom for the Black man.

If the Accra conference will be a test for the Union Government, it will bring the African National Congress also to the crossroads. The gentlemen in Cairo like the Freedom Charter and "New Age" always has a very kind word for them. The gentlemen in Accra have little reason to like the Freedom Charter and they do not obviously like the methods favoured in Cairo.

Against this background Gandhism could be a real basis for a new real and lasting unity of the peoples of Africa.

Comment On Men And Events

BASUTOLAND TAKES OFF APARTHEID'S BOTTOM

By JORDAN K. NGUBANE

BASUTOLAND has moved a step forward in the direction of representative government—without excitement, without violence and without bitterness. In important essentials this is a triumph for the Basuto people's long and brilliant tradition of mature and wise diplomacy which Basutoland British protection almost at about the same time that the powerful Zulu kingdom was going down in flames.

In winning this important victory for themselves the Basuto have also struck an important blow against apartheid on our behalf. Verwoerd says we shall approach representative government say in another hundred years and that if this happened this side of the year 2,000 there would be a bloodbath. His argument in support of his contention is that we are barbarians who must be shepherded (and exploited in the meantime) by the men of apartheid until we can stand on our feet. The Basuto have shown that the African does not need to wait for Verwoerd to see the truth in better light before he can win freedom for himself. From here we can ask all the men of apartheid, the bright Sabra intellectuals included: What is it which the Basuto possess which the Africans of the Union do not have and which justifies the oppression of the latter?

Rebuff

The Basuto have helped our cause also in another direction. By their wise diplomacy they were able to move the British government, which was in a visible difficulty, in the direction where it administered a first-class rebuff to White South Africa and showed that even within Southern Africa Britain will not bother herself much about what Strijdom has to say.

It would be a fine thing if the men of apartheid felt a little chastened by events in Basutoland. They have lost a lot of ground, not only in the Free World but also within the Commonwealth and inside Africa. Basutoland has shown that if they continue to bury their heads in the sand, not only will the world move forward without them, but that Africa herself will leave them behind.

At the moment plans are being made all over oppressed Africa to send representatives to the conference which will be held in Ghana next October. One of the subjects which will be discussed very widely will be apartheid

and its humiliation of the people of Africa. The Union government might refuse to grant passports to representatives of the African National Congress or to others who oppose apartheid. But that will not stop the flow of ideas from the conference to South Africa; it might, on the contrary, force the peoples of Africa outside the Union to the conclusion that nothing short of war can make the men of apartheid see better reason.

Guns

And it is precisely at this point that the absolute insanity of apartheid becomes so transparent. From the Afro-Asian People's Solidarity Council Russia is preparing ground for a violent collision between Black and White on the continent. When the time comes, she will supply the guns.

From Accra efforts are being made to persuade the Africans that non-violent resistance to oppression offers brighter prospects of a better future. These events make profound impressions in the minds of the Africans and of leaders of the Free World. The struggle for Africa is in full swing Britain has tried to reinforce the anti communist side by giving the Basutos representative government. White South Africa tightens the shackles around our ankles. Everywhere we are being exploited and saddled with heavier taxation; our self-respect and dignity are being treated with contempt; everybody is being incited, through laws like the Native Laws Amendment Act, to treat us like lepers in the land of our birth. And people expect us to say all this, from apartheid, is wonderful for us.

Apartheid regards us as enemies. From it, then, nothing whatsoever can come which could be good for us. It does not regard us as South Africans. We are mere chattels owned by the White man, for use by him when and where it is convenient for him. Our women must go about the streets bearing the

(Continued on page 304)

Basutoland Places Nats In A Dilemma

CAPE TOWN, Saturday.

ACCORDING to the "Sunday Times" the publication, over a week ago, of the report which recommends the granting of a legislative assembly to Basutoland is a major setback to the Nationalist Government's Campaign for the incorporation of the Protectorates.

Nationalist members of Parliament admitted this.

One declared: "We might as well forget about the Protectorates."

Another complained bitterly that the Union Government had not been consulted over the report.

He thought that the Union's relation's with Basutoland would necessarily undergo a "radical change" if the territory was given law-making powers.

Acceptance by the British Government of the report—which puts the 600,000 Basutos on the road to self-government—would cause a fresh flare-up between South Africa and Britain over the Protectorates, he said.

Discrimination

Nationalists object particularly to a clause in the report which reads:

"We are opposed to discrimination on the score of race, colour or creed;

"And we recommend by way of sanction that any Bill which

in the opinion of either the High Commissioner or the Paramount Chief introduces discrimination...shall be reserved for the Queen's assent."

Nationalists point to the "vulnerability" of Basutoland.

It is surrounded on all sides by the Union and is closely linked with the Union's economy.

Lost Cause

What appears to be the general view among Nationalists, however was stated by an M.P. who said: "We are being placed in an invidious position."

"Be Just, Or Be Doomed"

—Pistorius

PRETORIA, Saturday.

A REPUBLIC in itself could never bring about unity in South Africa, says Professor P. V. Pistorius, Professor of Greek at the Pretoria University. In an interview with the "Sunday Times" he said that at the most it could symbolise a unity that already existed, and nobody would be optimistic enough to say that, after nearly 50 years of Union, there any sign that South Africa was a united country.

"I do not make as much of the contrast between Afrikaans and English as Professor Keppel-Jones.

"The basic contrast is White-non-White, and no republic, or any other form of government that does not create a pattern in which those two opposing poles can be reconciled, will have any chance of survival.

"To think that an appreciable majority of the Whites in South Africa will be any guarantee of a stable republic, is a form of wishful thinking bordering on insanity.

"In the official organ of the Nederduits Gereformeerde Kerk there is an article stating that God has willed the Afrikaner folk to rule South Africa, and that is the basic aim of republicanism as we have it in our country. Against republicanism as such there can be no serious objection, and I have as little patience with people, who are sentimentally concerned over monarchical elements and their gradual disappearance, as with people who embark on what one

"If we register our protest through economic non-cooperation we will have the whole world shouting at us again.

"We will certainly continue to demand the incorporation of the Protectorates—but it looks like a lost cause."

He pointed out that, according to a recent statement by the British Undersecretary of State for Commonwealth Relations, Mr. Oathbert Alport, "some self-rule" is being contemplated for Bechuanaland and Swaziland as well.

In Bechuanaland the Joint European and Native Advisory Council has recommended that it be given legislative powers.

The report presented to the Basutoland Council has to be approved by the Council before it is forwarded to the Undersecretary of State for Commonwealth Relations.

ANGLICAN PRIEST BELIEVES IN COLOUR BAR

Johannesburg, Sunday,

AN Anglican minister has written in his parish magazine: "I believe in the usefulness of the Colour bar." He is the Rev. Cecil Tugman, rector of the St. George's Parish, Parktown.

This is some of Mr. Tugman's article: "I say with the confidence of long experience that I have never known Apartheid practised in the church on a compulsory basis.

Basic Differences

"The Colour bar is an instinctive reaction of the human being to basic racial differences, of which colour is, at least temporarily, the symbol.

"I do not believe that the time has come in South Africa for the complete fusion of the White and Coloured races and I am sure that many of the people of those races would agree with me

"I believe, therefore, in the usefulness of the Colour bar, which should be like the lock gates in a waterway, that keep two streams of water apart till they have achieved the same level, and then can be allowed to flow together.

Courting Confusion

"Those who would have no lock gates under present circumstances in South Africa are really courting confusion and supporting a policy that would be of no use to any race or to our country as a whole."

He warned that the Colour bar should not be used by "unscrupulous people as a means of exploitation of the junior or subordinate race, and for the prevention of their progress towards an eventual equality."—"Star."

Communist Leaders Adjust Views

TOKYO, Monday,

JAPANESE Foreign Office sources said they believed the just-concluded talks in Peking between the Soviet Prime Minister, Mr. Khrushchev, and Communist China's leader, Mr. Mao Tse-Tung, were held to adjust views preparatory to expected summit talks.

It was felt the surprise meeting of the world's two most powerful Communist leaders would not lead to insistence that Communist China participate in a summit meeting.

This theme was also expressed in editorial reaction in Japanese newspapers which bannered reports of the three day conference.—Sapa-A.P.

DRY CHILLIES

Gross 33 lbs Bag for 33/6
Strong Brooms with long sticks made by Africans.
25/9 per dozen.

Small Brooms with short sticks 3/3 per dozen.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Former Judge Appeals For Defence Fund Support

WHILST Durban had launched out on a special campaign to raise funds for treason trial, the Hon. Richard Feetham, (former Appellate Division Judge, reassured all donors that those contributing to the Treason Trial Defence Fund would not be taking sides between the prosecution and the accused, but would be taking a timely stand for justice and humanity:

The Durban campaign is meeting with tremendous success and donors have been asked to send the contributions to the Offices of the Fund, Plover Building, Pine Street, Durban. (P.O. Box 1379, Durban.) The Fund's Offices are open every afternoon during weekdays.

Mr. Feetham, who is one of the sponsors of the Fund, says:

"It seems that some good citizens will hesitate to support the Fund either on the ground that it is an organisation of doubtful respectability or on the ground that by supporting it they would be taking the side of the accused and com-

mitting themselves to an opinion in favour of their innocence of the charges brought against them.

Registered By Govt.

"In answer to the first point may I remind...that the fund is a "welfare organisation" duly registered under the Welfare Act...In answer to the second point, let me say that the presentation of a proper legal defence is generally recognised as indispensable in any case of this character for the purpose of ensuring that the court concerned will be in a position to arrive at a just conclusion..."

After the statement of Mr. Feetham, the Daily Press editorially called for the support of the Fund.

The defence team at the Treason Trial consists of two Queens Counsel and eight junior advocates, while the Crown team also consisting of two silks has five junior advocates.

The opening of the trial not only saw these two imposing opposing teams at the Jewish

Synagogue, now converted to try this historical case, but there were also overseas observers present among them Professor Edwin N. Griswold from the United States, Mr. Edward Hambro from Norway and Mr. F. H. Lawton Q.C. from England.

The full defence team is as fol-

lows: Mr. I. A. Maisels, Q.C., Mr. A. Fischer, Q.C., Mr. H. C. Nicholas, Mr. S. Kentridge, Mr. R. S. Welsh, Mr. V. C. Berrange, Mr. J. F. Coaker, Mr. A.P. O'Dowd, Mr. C. Plewman and Mr. D. J. B. Osborne, all instructed by Mr. Michael Parkington, of Messrs. A. Livingstone of Johannesburg.

Basutoland Takes Off Apartheid's Bottom

(Continued from page 302)

badge of slavery which have wrought our ruin and their honour made the plaything of any scoundrel who might pose as a policeman.

Action

To us, it is these things which give reality to apartheid. It is these which make very many thoughtful Africans turn to places beyond our frontiers for friends. I can understand why some Africans think the Solidarity Council in Cairo is a friend. It promises direct action against apartheid. I can understand also why others have so many hopes centring around the

October conference in Accra. It promises action of a different type against apartheid.

One pattern emerges from all this. Apartheid is successfully transforming four-fifths of the population into a very powerful fifth-column. It gives them loyalties which, in the end, will destroy the White man himself. Our government thinks events world opinion, and everybody else, is mad; that the men of apartheid alone are sane and powerful enough to force everybody to toe their line. Mighty-Mighty lords of apartheid!

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

The 'Kashmir Princess'

By
A. S. KARNIK

"You Sing Or You Die"

WHAT HAS GONE BEFORE :

THE "Kashmir Princess" carrying delegates to the Bandung Conference, was victim of sabotage. The plane was on fire, and it landed on the sea. Instantly the sea around was a pit of fire. Three of the crew managed to make their way through. Pathak was separated from Dikshit and Karnik. They were all making for the Great Natuna Islands. Dikshit and Karnik swam together, keeping up a conversation to make the monotony bearable. So they swam with broken bones, for many hours with the shadow of a slow agonising death through thirst, starvation and exhaustion hovering over them.

Now Read On:

DIKSHIT looked at his watch. It showed past 9 o'clock. We had been in the water for over four hours. The whole world would have known by now that the "Kashmir Princess" had not reached Jakarta. It was now two hours overdue and must have been considered lost on the sea.

Dikshit then said, "I wish Captain Jatar and Gloria are alive too. Jatar was so cool and courageous. And Gloria is the one to whom I owe my life. Brave Girl. She put the jacket on me." If Dikshit could come out from the cockpit, we thought, Jatar could have, too—provided he was unhurt, though not so obviously Jatar was a stouter person and could not have come out from the window the way Dikshit came out. Besides with the great impact with which the aircraft hit the water one might easily hit his face against something solid, lose consciousness, and die of drowning, if not immediately. Possibilities of getting away alive were remote, but not impossible. And of such a gallant and pleasant Captain as Jatar, we could not but hope that he should be alive.

Now I had time to reflect on the events preceding the crash. It was admirable courage on the part of everyone in the aircraft. Jatar's quick decision to ditch the aircraft—an aircraft that was on fire, a wildly spreading one, with the imminent possibility of petrol-tank explosion. After the fire had commenced the aircraft could not fly straight. Jatar and Dikshit both fought fervently to keep the aircraft straight as possible. Difficulties kept mounting and the degree of danger grew. The spreading fire had brought with it the complete failure of the hydraulic system, and little before touching water the fire had spread up to the third engine and right-hand cabin heater. This meant an extra

strain on the two pilots. Failure of the hydraulic systems meant heavier pressure to work the aircraft control a dangerously fast landing speed. The spread of fire to No. 3 engine necessitated its stopping, worsening the flying condition of the aircraft. A worse combination of emergency is yet to be recorded in any flight.

We kept beating our limbs ever trying to make for the shores of the Great Natuna islands. All of a sudden we got into colder water. There was marked difference in temperature. I said, "Dikshit, did you notice that we are now in colder water?"

"Colder water means deeper sea," said Dikshit. A shudder of terror passed through us. The deep sea. I hope not, I said to myself. Because of his broken collar-bone, Dikshit was in no condition to turn around to look for the shore of the Great Natuna. I was the one to whom this task was naturally entrusted. Dikshit's warning about the deep sea made me think harder whether the shores and islands around were mere hallucinations or there must be some other explanation for this colder water. I decided to wait for some time rather than jump to conclusions. After a while I noticed that considerable efforts got us into the colder waters and a little relaxation somewhere at this point drifted us back into the warmer water, but the shores of the Great Natuna remained just as distant. Hallucinations I ruled out. The final conclusion

drawn was that a powerful cold-water current ran in the neighbourhood of the great Natuna. So, I said to Dikshit and he agreed with me.

Over four hours of struggle had yielded no ground—or, rather, no water. We were hardly making any headway. Dikshit said despairing, "Karnik, let us float and rest. We are getting nowhere." I wondered if we were tiring ourselves without any gain. Perhaps ultimately we might remain afloat, exhausted. To remain afloat effortlessly was very inviting—but dangerous. We might get into the colder water currents. I presumed that these colder currents must be leading out into the open sea.

Besides I knew that movement of the limbs kept even the ferocious variety of fish away. Whilst energy was still available with us, I did not want to become an easy prey to the monsters of the deep. Considering all this, I said to Dikshit, "Having been spared from the aircraft, it is no use dying now. I will only stop when I reach an island. If you are tired you take some rest. But please do not ask me to stop. I will drag you to the island." We both felt extremely tired by now. Dikshit suggested, "Let us sleep for some time, each in turn." Admirably good idea, I thought. Then, on second thoughts, I rejected the idea. There was a danger of passing into coma. Without telling this to Dikshit, I told him to sleep while I remained awake and watchful. But sleep was impossible for him in that moment when our very life hung in a balance. The best he could do was to lie there—motionless, relax his muscles and try not to think of anything. With the least possible noise I kept moving my right arm only; eased out my feet to give them a break. I moved at a snail's pace, gently dragging Dikshit along with me. He asked, "Are you swimming, Karnik?" "No, Dickie," I answered, "Not swimming, just trying to move with one arm. You take some more rest. I can't stop now. I will only stop when we hit land." I had barely finished saying this when Dikshit, with renewed vigour, even against protestations, started on the journey again.

While summing, I wondered from where we got such energy.

With no sleep, food or water, what we were doing amazed me.

Asked to do such endurance swimming under normal conditions—by normal conditions I mean given proper food and rest, with people to reside around—I would have given up long before. The answer to the riddle was the will to live. Never before had I thought the will to live to be so strong as to surmount such terrible odds.

We were swimming forwards and backwards. We were not strong enough to break through the powerful water current. There was a little hope of reaching land. Swimming was extremely painful. To lay afloat, idle, was tempting. Yet there was not the slightest desire to do so. Dikshit said, "It will be a pity to die now, once we have got away alive from the aircraft." I said to him, "It will be very sad, indeed. But I am confident that our energies will last at least till sunrise, and by then there is bound to be some help."

The time was about 9.30 p.m. To keep us swimming till next day's sunrise, meant about nine more hours of life-and-death struggle, should any help come by then. Hope for help we must, and yet be not too optimistic, to expect it sooner than it would come. We must also be prepared for the hard, cold possibility that an aerial search might be carried out in some wrong location, leaving us to our ultimate destiny.

I was trying to be optimistic about our strength to persevere. Dikshit was hopeful of a rescue. He said, "I hope some search airplane comes soon." And what thrill we had, what hopes, when we heard the unmistakable drone of a distant airplane. Dikshit's face brightened up with joy. Perhaps we would soon be back to humanity—meet our relatives, friends and well-wishers. How anxiously must they be waiting! Hoping against hope that we should be back. This must be the wish of the relatives and friends of every crew member and passenger in the aircraft. The droning sound grew louder, and soon right overhead, we saw the red and blue wing-tip lights of the airplane. The airplane had two additional red lights on its belly and this indicated that it was on a special flight. In the pitch darkness around, the only visible light for the airplane was the light from Dikshit's life jacket.

The airplane, we expected, would circle around or come

down³ looking for survivors. It did nothing of the sort, and flew away straight in the north eastern direction. We both felt bitter at our miserable misfortune and were annoyed that the airplane should have gone away without even encircling once. I was amazed that Dikshit's life jacket light was so completely disregarded. In sheer bitterness, I said to Dikshit, "We should not expect too much. I guess we will have to reach the island on our own."

It had become a routine matter to navigate with the help of the hill in front. Dikshit's life-jacket light hurt badly the eyes, they being so close. All the time I was praying that some bright, recognisable stars might come up in the heavens. As darkness grew denser, some distance above the western horizon there appeared the lovely constellation of Orion. It was far too low and hence not of any practical use of us. Half an hour later this friendly objective in the sky too had deserted us and vanished below the western horizon. But soon Jupiter appeared right above us with too little stars unknown to me and formed a perfect triangular pattern, its head towards the Great Natuna.

Many a night later, sprawled on the lawn in front of our house, I watched this trio in the sky and was lost in the fearful memories of this dreadful night. What was it. I thought that Jupiter, the largest planet, would some day guide me towards life. It whirled in the far distant space, moving at phenomenal speed.

Yes, Jupiter was moving phenomenal speed. But to us it appeared hung up in the sky, along with its two partners, just for our guidance. A heavenly boon, we thought. With joy I pointed out to Dikshit, "Look at the triangle with Jupiter on the left. It is pointing towards the shore."

"By Jove, yes," said Dikshit. "We do not have to stare hard at the dim hills any more." Dikshit's life jacket light would no more hurt us. We could, for the first time, lay our heads low reducing the strain on our necks. This gave us little more speed; too.

I used to peer with casual curiosity at the stars in the sky. Never had I dreamt that some day I would be using this scanty knowledge of astronomy to save my life.

Now that our speed had increased, there was renewed hope of reaching the Great Natuna sooner.

The swimming from warm to cold water and back from cold to warm continued. Our energies

were not great enough to force our way through the powerful currents. Whilst battling in the currents we would reach the limit of our endurance, rest a little and were thrown back to where we started.

During our rest period Dikshit would ask for the remaining distance. I knew pretty well that we were hardly making any progress, so did Dikshit. Mutually agreeing on it would have meant giving up the struggle, so I decided to differ, to keep up our spirits. Dikshit's queries I would answer mostly by my usual answer. "Only a hundred yards seem so far." Sometimes I would give a vague answer, "Only a short distance." The distance unquestionably was short, but it seemed to be strongly hedged by the agencies of death.

Now once again we were in the midst of the unfriendly cold water current, taking a bit of rest. Dikshit asked me to listen for the sound of bird twitter. Intently, I was all ears for the sound—and there it was. "That means the island is close by," said Dikshit. If we were within hearing distance of tiny little birds, we surely must be within easy reach of the island. And Pathak surely must have reached the island. I hoped that he did not lie unconscious on the beach. Dikshit hoped that he might find some aid to rescue us. I did not feel optimistic. We had already lost sight of the other two persons whom he had not seen since sundown. The bird-twitter was just another ray of hope in the realms of darkness we were floating in.

This twittering noise so faint as to be discernible only when we were motionless. The moment we started beating our hands and legs it was drowned in the splashing noise we made. Now we made a frightening discovery. Our life-jackets had become considerably soft. More than half of their air had leaked out. We took some rest, away from the currents, inhaled a deep breath and blew in through the tube provided for mouth inflations. A tingle of fear passed through my spine. Should this leak worsen, later we might be in such an exhausted condition as to be unable to inflate the jackets. To inflate it we had to blow a pressure greater than that existing in the jacket. Once our reserve of energy came to an end and the air in the jacket betrayed us by leaking out, we would sink and join the others in their watery grave below.

The lure of the bird twitter continued for some more time. Once we happened to rest away from currents, and even here the twitter was distinctly audible.

This made us think a little harder. But even the twittering could not lessen the peril represented by the leaking life-jacket. We hastily searched around for the air leak and traced it at a point where the compressed air bottle was connected to the jacket through a valve. To prevent the air leaking out sooner, with my left palm I covered and pressed on the leaking spot. This was an extra burden on my energy. I had to choose between preventing the leak or blowing in oftener. I could not completely stop the leak this way. Only the interval extended between blowing.

I had half a mind of suggesting Dikshit of changing our intended destination and swim in the opposite direction towards the island with the big hill. Later I learned that he too had the same inclination.) We could not pluck courage to lose the distance already gained, if any. And cold currents were likely to be around every island. We did not think that the gamble was worth the while I had tied the jacket around me in such a great hurry that its straps were tied about four inches above the waist, instead of at the waist. It became loosely floating around me, its top discomfiting my head and its straps digging into my ribs. I kept complaining to Dikshit that there must be something wrong with the life jacket. It was only hours later when I passed my right hand around my head that I knew from the traces of blood, that I had a cut on my skull. Since the injury did not hurt me, too severely I knew that it must be a superficial one at the spot where the strap was hurting me on my right ribs, there was a big burned patch, but I learnt it only when we were safe on the ship *Dampier*.

The loose life-jacket around the neck kept hitting on the chin and on the knot of the tie which caused momentary choking. With great difficulty, during one of our rest intervals, I managed to free my neck of the strangling tie. I was about to throw it away, when an idea occurred to me, I wrapped it around the leaky spot of my life-jacket to give rest to my palm.

By now we were exhausted. The only fuel to our labouring bodies was rest. Now and then, out of sheer necessity, we had to resort to this refuelling. Very effective it was too. Our entire

strategy lay in fight, then rest and fight again until once again we were compelled to rest our limbs.

It is amazing how soon monotony creeps into any routine, even in a life and death struggle. Except for our occasional chat, there was only the routine of 'swim and rest, rest and swim' lay open to us.

During one such rest-period, I was surprised by Dikshit's question: "Karnik, can you sing?"

"What did you say?" I asked.

"Can you sing, man?" "Good heavens, no," I replied, "Not except when I am under a shower in my bath."

"Well, then," he said "imagine you are under a shower now and sing—sing anything—to reduce the deadly tedium of this eternal sea-bath we are having—or any moment I may give up this struggle and go to sleep—perhaps for ever."

I saw the point of his suggestion. Years ago I had read of an incident described by an American war-correspondent who was flying in Russia in a Red Army plane, along with the Soviet Foreign Minister Vyshinsky. The temperature was far below zero and every one in the plane was in danger of being frozen to death when Vyshinsky got a brain-wave. He invited the American reporter to have a boxing match with him to keep them warm and help their blood circulation, as the plane roared through a snow-storm. According to the correspondent, those fisticuffs in the air saved his life and the lives of all others in the plane who quickly followed suit and started hitting each other.

Well I told myself, if in an emergency a dignified Foreign Minister can have a boxing match with a reporter, then in a similar situation, even I can sing.

And so the dark South China Sea rang with my unmusical rendering of a song.

To this day I don't know whether it was the inspiration of my song or sheer disgust with my unmusical voice that did the trick. But the song had hardly ended when Dikshit was peddling away with renewed vigour.

(To be continued)

"Kashmir Princess" (Copyright 1958) Jaico Publishing House.

Phone 34-1349

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Nat Regime More Tyrannical Than Krushev's

MR. FENNER BROKWAY, a Labour Member, asserted in the House of Commons that the South African regime "in many respects is more tyrannical than that of Communist countries."

Mr. Cuthbert Alport, Under-Secretary of State for Commonwealth Relations, retorted: "I do not think that responsible members on your side of the House, any more than members on this side will associate themselves with that expression of opinion."

Mr. Brockway had asked Mr. Alport if he would enumerate the authorities with whom discussions took place in Bechuanaland, Basutoland and Swaziland before the conclusion of the defence agreement with the South African Government

which extended its facilities to these territories.

Mr. Brockway asked: "Why should the people of the Protectorates, who indignantly oppose any union with South Africa, be committed to these defence arrangements without being consulted?"

Mr. Alport said: "The Government is responsible for the defence of the High Commission territories. We recognise the important part the Union Government has to play in the defence of Southern Africa.

"We are satisfied that the discussions which have taken place over a considerable period are related exclusively to the common interest which existed between the High Commission territories and the Union with regard to the security of Southern Africa as a whole."

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

Welensky Warns On Communist Danger

SIR ROY WELENSKY, the Federal Prime Minister, said at Bulawayo that the Russians were stealing a march on the Western world in selling their particular brand of philosophy to Africans.

In an address at a sales executives' ball, Sir Roy said: "Quite frankly, I say they are ahead of us, whether we like it or not, and one of their most valuable aids is the wireless set."

East and Central Africa were now the subject of special broadcasts from Cairo in Swahili, Chinyanja and English.

"I need hardly say that they put out a judicious mixture of entertainment and violently anti-European propaganda, and, believe me, it is listened to, and I am certain the number of listeners will grow.

"Here is a form of salesmanship that aims at the destruction of all that Western civilisation stands for. Not only will it continue but it is increasing.

"I have to place it on record that I don't believe the metropolitan Powers fully appreciate the harm that is being done. I hope I am wrong and that they will soon sail in with a sales programme on their own."

The Prime Minister said that the future of Africa rested on "our ability to sell the Western way of life to the backward peoples of the continent." It was a struggle for the minds of men and it had to be tackled with every ounce of vigour.—Sapa.

Army Leaders Confer On Rebel Attacks

JAKARTA, Monday

Indonesian army leaders met in Jakarta last week to plan operations against the remaining rebel forces in Sumatra and North Celebes.

Though major military operations in these areas are over, rebel forces recently attacked Bukittinggi and Batu Sangkar in strength, and attacks on Indonesian Government forces are reported almost daily.

Attending the conference in Jakarta, were the Chief of Staff, Lt-Gen. Nasution, the Defence Minister, Mr. Djuanda, and regional army leaders.—Sapa-A.P.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12, 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Eminent Americans—J. T. Sanderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Conversion Of Bullock Power Into Electricity

THE Prime Minister's visit to Khanpur, three miles from Delhi, marked the successful conclusion of an experiment that a team of American engineers had been conducting from April last.

The central feature of this experiment, which its sponsors are confident will facilitate the task of rural reconstruction, is a specially designed generator to convert bullock power into electricity. The electricity thus generated can be used to run a small workshop and for lighting streets and homes.

This machine is fitted on top of a well and is driven by bullocks. At present 8 bullocks are needed to operate it. But the American engineers are sure that the number can be reduced to four as they get trained. This crucial aspect of the experiment has still to be proved.

Down below in the well is installed a new type of pump by which bullocks can lift at least twice as much water as by a Persian Wheel.

The generator and the pump would cost between Rs. 25,000 and Rs. 30,000 to manufacture in India. The cost could be reduced to Rs. 15,000 in case of mass manufacture.

One of the engineers said that on a three crop basis the pump would help irrigate 100 acres of land. The generator would produce 4.5 kw. of power, which would be enough to run a small workshop during the day and light the homes and streets in the evening.

Equally interesting is the brick kiln, which will produce bricks 2 to 10 as hard as those produced by the traditional India methods. They will admit four to five per cent moisture against 12 to 15 per cent of the bricks now in use in the capital. They can be used for paving streets and constructing roads.

Since the well in which the pump is fitted can supply only 100 gallons a minute a tank has been built and connected with the well so that the pump is properly fed. The engineers have put up a reservoir inside the village which can store 24,000 gallons of water for

drinking purposes. Pipes will be laid to different parts of the village so that the residents can draw their supply.

To ensure that the supply of irrigation remains constant and dependable, a huge tank has been built near the well from where the water will be channelled to the fields. This reservoir has a capacity of 540,000 gallons equivalent to 20 acre-inches.

Premier Automobile Strike To End

The 100-day old strike of the 5,000 employees of the Premier Automobile in Bombay will be unconditionally called off on July 30 on the advice of the action committee of the leftist Trade Union to the workers' representative.

The decision was taken at a four-hour joint meeting of the factory committee, the staff committee and the workers' action committee which are the units of the Engineering Mazdoor Sabha, which sponsored the strike.

Out of more than 100 members of the committees present, only one opposed the move for the withdrawal of the strike. The decision was later endorsed by the workers at a meeting at the gates of the factory.

Custom Officers Raid Ship

Five hundred and forty tolas of gold, valued at more than Rs. 50,000 were seized by the Rummaging Division of the Customs preventive section following the raid of the R.M.S. "Daresa" in the Bombay docks during the week-end.

The ship, which had arrived from the Persian Gulf, was searched from end to end and the contraband recovered from various parts of the vessel. No one came forward to claim the gold.

A member of the crew of "S.S. Karanja" which had come from Africa was found with fourteen sovereigns concealed in his person. Before the metal detector was put to use, the seaman is reported to have confessed to have hidden the gold coins in his abdomen.

A sailor employed on the Indian ship, "State of Bombay", also brought with him 30 tolas of gold in a similar fashion. In this case also, the suspect is said to have removed the contraband before the metal detector was pressed into service. The ship had arrived from Mombasa.

Acharya Bhav's Gujarat Tour

Acharya Vinoba Bhave, who will enter Gujarat on his 110-day Bhoodan mission on September 23 at the picturesque hilly Advivasi outpost, near Surat district, will be accorded a warm reception by the Bombay Government and all political parties.

The Congress President, Mr. U. Dhebar, will accompany Acharya Bhave for three days during his transit from Maharashtra to Gujarat.

The Union Finance Minister, Mr. Morarji Desai, will join Acharya Bhave in Baroda district after his return from abroad.

The official programme of Acharya Bhave's 1,000-mile mission through 125 villages of Gujarat, Saurashtra and Kutch was announced at a press conference.

India's Defence Minister On Africa

Mr. V. K. Krishna Menon, India's Defence Minister, said that in the near future the entire 300 million people of Africa would shake off the age-long foreign domination in that continent.

Mr. Menon told a Social Workers Conference that one of the many things that Gandhiji taught Indians was to say, "No, all together." This mentality was growing and asserting fast in the African continent, he added.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654.

You can earn over £2,000 a year in accounting, costing, secretaryship, building societies, municipal services or banking, but only if you have specialised training. See how this can be gained by obtaining the FREE BOOK "The Direct Way to Success". Write to the SCHOOL OF ACCOUNTANCY, backed 48 years of successful educational service, P. O. Box 4592 (ZD) Johannesburg OR P.O. Box 1865 (ZD) Durban.

Mahatma Gandhi?

Was there a Man such as Mahatma Gandhi who lived on this Earth?

Then what did he do?

See for yourself this mighty Man who moved on this Earth and gave the world a new vision of thought.

This publication is fully illustrated. Over 300 pages and over 500 photographs of art paper.

12 x 15 STRONGLY BOUND BOOK
Released by the Government of India
Priced £5-5-0.

NOW FOR SALE AT

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

THE BLACK COUNTRY AGAIN

THE town of Wolverhampton is known as the "King of the Black Country", which is perhaps an appellation gaining new significance in view of the colour troubles the place is experiencing. It will be recalled that fairly recently there were protests both within and without Wolverhampton over a colour bar being operated by the Scala Ballroom there. One of the upshots was that the Musicians Union called on its members not to play for dances at the hall. It seems this has led the confident, "We don't care; we will manage" authorities who run the ballroom to find that they cannot manage. The Scala is now finding it difficult to get any musician to perform. All this has led to a series of court actions in which the management of the ballroom is seeking injunctions against the union.

At another level it has stirred the Wolverhampton Borough Council to anticipate other likely colour problems, and to nip them in the bud. On 28th July the council decided that proposed bye-laws for the town should include a clause to the effect that no colour bar should be permitted at either pleasure fairs or roller-skating rinks within the town. These clauses will need Government sanction and Councillor Clarke said: "The Government may not agree to the insertion, but at least we shall be placing the onus for refusal upon the Government." He went on to say that the dance hall incident had gained the town world-wide notoriety which put it in a bad light. The bye laws were framed to provide safeguards against many things, including dangerous animals. "I consider the colour bar is a dangerous animal which should be guarded against."

Zik's Battles

Dr. N. Azikiwe, the Premier of Eastern Nigeria, has had a rough passage in recent months. Back in June a document was issued by certain leading members of his own party, the NCNC, demanding his removal from the premiership. After a of rather unpleasant inter-necine strife, the NCNC ex-

pelled the concerned. Now four of them, Dr. K. O. Mbadiwe, Minister of Commerce and Industry, Chief Kolawole Balogun, Minister of Research and Information, and their parliamentary secretaries, resigned from the Federal Government. They have constituted themselves into the "NCNC Reform Committee" to carry on the fight with Dr. Azikiwe. In his letter of resignation Dr. Mbadiwe said: "As independence for our country is fast approaching it is essential that we embark upon it with a clear slate, and that we therefore clean the Augean stable of bad faith, false patriotism, mercenary politics, fascist tendencies, mass deception, and enslaving patronage, all of which Dr. Azikiwe represents."

NUSAS Concerned About Verwoerd's New Powers

THE Congress of the National Union of South African Students which met at Grahamstown last month welcomed the decision of the Bantu Education Director to co-ordinate nursery and primary school teaching for Africans. It said however that this should not be done 'at the expense of the informality of, and the equipment necessary for nursery school teaching.' Students at Nursery School Training Colleges will be writing a letter to the Director of Bantu Education pointing out the dangers of the move and asking that cognisance be taken of these dangers.

Concern was expressed that as a result of the control of African Teachers by the Native Affairs Department they might be subjected to discriminatory and restrictive rules which had not been applied to them under the regulations of the Provincial Education Departments. The Congress decided to investigate this matter.

Jo'burg And Scholarships For Africans

The Congress noted with alarm the decision of the City

That Dr. Azikiwe has become more authoritarian with the years is undeniable, and the sordid incident of the African Bank showed him in a rather unpleasant light. Nevertheless he has, and does symbolise the struggle for independence to thousands of Nigerians and it is unlikely that he will be greatly shaken by these defections. Nevertheless a degree of opposition, so long as it does not weaken the cause of independence will do no harm. What is unfortunate is the exaggerated language which Dr. Mbadiwe has used. He is fortunate that he uses it in Nigeria. In Kenya much less inflammable language led Tom Mboya and his colleagues to court.

Basutos Back Plan For New Council

The Basutoland National Council has approved plans for converting itself into a legislative as opposed to a advisory body, with half the members elected by the Basutos themselves. A delegation has been named to submit the plan to the British Government,

democratic freedom and could not promote Colleges of University standing.

It noted, however, that the policy of the Departments of Native Affairs and Education "is widely at variance with the desires of these academicians, and in total conflict with the evidence presented by academicians, students and organisations who are opposed to the principle of the Bill as well as its details."

Nkrumah Warns Against Race Superiority

DR. KWAME NKRUMAH, Prime Minister of Ghana, who is nearing the end of his New York visit, last week called on representatives of the Afro-Asian nations to use their strength "to help bridge the gulf which separates states into ideological blocs."

Dr. Nkrumah, who was dressed in a colourful predominantly yellow robe, said that it might be possible to persuade the big powers "which today waste a large part of their substance on armaments" into submerging their differences into one great programme designed to help the less developed and less privileged peoples of the world.

During a tour of the United Nations Headquarters in New York, the Ghanaian Prime Minister met the Secretary General Mr. Dag Hammarskjöld in his office on the 38th floor.

Dr. Nkrumah spoke at a dinner given in his honour at the Waldorf-Astoria by the Urban League, the National Association of Coloured People, and the American Committee on Africa.

The Ghana Prime Minister said he was aware of the "encouraging progress" made in the United States in recent years to end racial segregation and said, "I think that all the efforts in this direction should be freely acknowledged."

However, he said, "there will be no peace until the world has learned to put its relations with Africa and the man of colour on a new basis of freedom, equality, mutual respect and dignity." He said "the world must indeed learn to realise that the peoples of Africa, as indeed the peoples of Asia will not put up any longer with imperialism and any notions of racial superiority and colonialism."

Council of Johannesburg to comply with the Minister of Native Affairs' (Dr. H. F. Verwoerd) directive that ministerial approval had to be obtained for the awarding of bursaries to African scholars.

The Congress "saw no reason for the Minister taking this power of veto to himself, except that he desired nothing which concerns the education of Africans to be outside his control." The unanimous resolution of the Congress continued, "this step is regarded as a curtailment of the powers of the City Council of Johannesburg over a matter which is essentially domestic to itself."

University Apartheid

The Assembly unanimously agreed to a resolution which said that the overwhelming weight of evidence presented to the Commission of Enquiry from the University of Apartheid legislation "has been an indictment of most of the stated aims and content of the legislation."

The Congress welcomed the criticism expressed by the Afrikaans medium Universities that the Bill would destroy aca-

LATEST ARRIVAL FROM MOTHER INDIA**SAREES**

RAYON was £4 7s. 6d.
Now 47s. 6d. Mundani Border.
KASHMIRI SILK was £4 17s. 6d.
Now 49s. 6d. ea.
DORIYA, Miss MARRY, Champa
Kali in Art Silk was up to
£4 17s. 6d., Now 57s.

Agarbatti

Three Roses 3 Tolas 3s. Tin
Chameli 1s. 6d. Pkt. Gateway of
India 3 tola 4s. tin, 6 tolas
8s. tin, Darbar 3 tola 3s. pkt.,
Captain 2s. 3d. pkt.
Vasanti (with Athar Bottle) 6 tolas
4s. 6d. tin, 4 tolas 3s. 6d. tin,
3 tolas 2s. 9d. tin.
Jhangir 1s. 6d. pkt.
Steamer Brand No. 444 Ex India
7s. 9d. doz
Steamer Brand No. 444 Ex Pakistan
6s. 6d. doz.
Meelad 4 Tola 3s. Pkt.

Electrical Table Lamps

With Taj and flower cutting 40s.,
30s. and 25s. ea.
And many beautiful range.

**GANGA VAN LADIES
ARTIFICIAL HAIR**

No. 1, 4s., No. 2, 5s., No. 3, 9s.,
No. 4, 10s. 6d. each.
All above with strings inside.
Quality A 12s. 6d., B. 18s. 6d.,
C 22s. 6d. each.
All fine quality without strings.

Muradabadi Silverware

Gulabdani 12s. 6d., 15s., 17s. 6d.
and 20s.
Lobandan 15s., Atharden 12s. 6d. ea.
Soormadan 12s. 6d., 15s., and
17s. 6d. ea.

Carom Boards

At last after a lapse of many years
we have been successful in importing
the original Carom Boards from
India (with Extra five other games.)
Well constructed and highly polished
at £6-6-0 complete set.

Order now before it is too late.

*We cater for Birthday and Wedding
Gifts in large Range.*

A. K. HOOSEN & SONS,

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 2168.
DURBAN.

*Invitation to country visitors when next in Durban. You are cordially invited
to view the City of Durban from the roof top of the tallest Indian owned
centrally situated Hoosen's Building and to also visit our exclusive little gift
shop and showroom on the ground floor.*

Latest Records For Your Selections

Samundar	5 Records	Rok N roll	41/3
Barish	5 "	"	41/3
Mr. X	4 "	"	33/-
Aasha	4 "	"	33/-
Paying Gues.	4 "	"	33/-
Chori Chori	5 "	Best Music 1956	41/3
Naya Andaz	6 "	" " 1958	49/6

Best Instrumental No.

Fantush New Delhi	8/3
C.I.D. Both Sides	8/3
Devta "	8/3
Mem Sahib C.I.D.	8/3
Chori Chori Both Sides	8/3
Baarisha and Basant Bahaar	8/3
Baap Re Baap. Naya Anadaz & Shremati 420	8/3

Packing & postage
7/6 extra.

**BHARAT MUSIC
SALOON**

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 29488.

DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

**NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF
AUSTRALASIA LTD.**

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

Telephones: 47888.

47453.

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું. ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

જેમ પ્રજા પાસે દ્રષ્ટિ નથી, તે નાશ પામે છે" એ વાક્યને ઉલટાવીને વાંચો તો "જે પ્રજા પાસે દ્રષ્ટિ હોય તેના જ પાલન છે" એમ થાય. —આર્થર સી. કટાર્ક.

પુસ્તક ૫૬ સુ—અંક ૩૦

તા. ૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

શુક્ર નક્ષત્ર પૈ. ૪

બસુટુલેન્ડ અંગે નેશનાલીસ્ટોની

મૂંઝવણ

એક અઠવાડિયા પર 'સન્ડે ટાઈમ્સ'માં એક હેવાલ છપાયો હતો જેમાં બસુટુલેન્ડ માં ધારાસભા સ્થાપવાના વિચારો અંગે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો આનાથી નેશનાલીસ્ટ સરકારે બધા પ્રોટેક્ટોરેટને સંયુક્ત કરવાની જે ધારણા રાખેલી હતી તે કદાચ બનવા ન પામે. હાલ માં બેઠેલી પાર્લામેન્ટમાં અમુક નેશનાલીસ્ટ સભ્યોએ આ બારીમાં ઉલ્લેખ કર્યો હતો. એક સભ્યે એમ કહ્યું હતું કે આપણે હવે પ્રોટેક્ટોરેટનો વિચાર જ છોડી દેવો જોઈશે. બીજા એકે ફરિયાદ કરી હતી કે આ પંગલાં ઉપર યુનીયનની સલાહ લેવામાં નથી આવી. અને એણે એમ પણ કહ્યું હતું કે બસુટુલેન્ડને કાયદા ઘડવાનો હક મળશે તો યુનીયનનો બસુટુલેન્ડ સાથેનો સંબંધ આજે છે એવો રહેશે નહિ. આ સવાલ ઉપર ક્રીટન અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે બોલાચાલી થવાનો સંભવ છે. આ હેવાલમાં એક ખાસ પારિ-આફ્રિક છે જે પર નેશનાલીસ્ટોનો વિરોધ છે. એ નીચે પ્રમાણે છે. "અમે રંગ અથવા કેમ અગર ધર્મના ભેદોની વિરૂદ્ધ છે અને અમે એ સૂચવવા ઇચ્છીએ છીએ કે કોઈપણ બીલ જે હાય કમીશનર અથવા પેરેમાઉટ ચીફ ના મતથી કોઈપણ બતનો ભેદ ભાવ ઉત્પન્ન કરવા જેવાં હશે એવાં બીલને પસાર કરવા માટે રાણીની સલાહ લેવામાં આવશે."

નેશનાલીસ્ટોનું કહેવું છે કે આજે યુનીયનની આર્થિક સ્થિતિ બસુટુલેન્ડની આર્થિક સ્થિતિ સાથે જોડાયેલી છે. એક નેશનાલીસ્ટ સભ્ય કહ્યું હતું કે આ હેવાલથી આપણી સામે એક કોયડો ઉભો થાય છે. જો આપણે આપણો વિરોધ આર્થિક અસહકારથી કરવા ઇચ્છીએ તો આપણી સામે આખી દુનીયા બળબળી ઉઠશે આપણે પ્રોટેક્ટોરેટને ભેળાં કરવાનો પ્રયત્ન તો ચાલુ જ

રાખીશું. પણ આ સવાલમાં જીતવાનો સંભવ ઘણો જ ઓછો જણાય છે. ક્રીટન અન્ડર સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટની ઓફીસથી એવું જાહેર થયું હતું કે બેસુઆના લેન્ડ અને સ્વાઝીલેન્ડ માટે અમુક હદ સુધી સ્વરાજ્ય આપવાની વિચારણા થાય છે. બેસુઆન-લેન્ડની યુરોપીયન અને નેટીવ એડવાઇઝરી કાઉન્સિલે સૂચવ્યું છે કે બેસુઆનાલેન્ડમાં ધારાસભા સ્થપાવી જોઈએ.

ફરવુઅર્ડને વડા પ્રધાન ચુંટવાની કેટલાક નેશનાલીસ્ટોની ધારણા

ધણા નેશનાલીસ્ટ એમ.પી. એમાં એવા વિચારો આજે પ્રસરી રહ્યા છે કે નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના નેતા મી. જે. જી. સ્ટ્રાયડમ કદાચ રાજીનામું આપશે ત્યારે એમની જગ્યાએ બીજાને ચુંટવા જોઈશે. હાલમાં વડા પ્રધાન કેપટાઉનની વોલ્કસ હોસ્પિટાલમાં છે. અને તેમને હૃદયની બીમારી છે પાર્લામેન્ટ ની આ બેઠકની પહેલાં જ્યારે તેઓ માંદા પડ્યા ત્યારે એમ નકકી થયેલું કે તેઓ પોતાનો હોદ્દો હવે સંભાળી શકશે નહિ. અને ઘણા નેશનાલીસ્ટોનું એમ માનવું હતું કે મી. સી. આર. સ્વાર્ટ' કે જેઓ વડા પ્રધાનની અવેજીમાં હાલ કામ કરે છે તેઓ વડા પ્રધાન તરીકે ચુંટાશે. પણ ઘણા નેશનાલીસ્ટોમાં આ બાબતમાં મતભેદ છે. અમુક પક્ષના લોકો નેટીવ અફેસના પ્રધાન ડો ફરવુઅર્ડને આ હોદ્દો સ્વીકારવાની અરજ કરે છે. આ

સભ્યો મી. સ્વાર્ટ'ની વિરૂદ્ધ નથી પણ તેમનું કહેવું છે કે, મી. સ્વાર્ટ' ચુંટણી પહેલાં જ નિવૃત્ત થવાની વાતો કરી રહ્યા હતા જેથી તેઓ આ ઓફીસ પર બહુ વંબત રહી નહિ શકશે. જે લોકો ડો. ફરવુઅર્ડને ઉભા કરવા ઇચ્છે છે તેઓનું માનવું છે કે દર થોડે થોડે વર્ષે પાર્ટી ના નેતા બદલ્યા કરવું એ પાર્ટી ના હિતમાં નથી અને તેઓને એવો પણ ભય છે કે ડો. ડાંલસ કે જેઓ કેપના નેતા છે તેઓ કદાચ પાછા વડા પ્રધાન તરીકે ચુંટાવાનો પ્રયત્ન કરે. આ સમયે ડો. ડાંલસના પક્ષની કેટલી શક્તિ છે તે કહેવું સુરહેલ છે પણ એટલું તો નકકી જ છે કે એમના સાથીદારો લઘુમતીમાં છે. ડો. ડાંલસ આજે પાર્લામેન્ટમાં ડો. મલાનના અનુયાયી તરીકે સ્થાન ધરાવે છે. ડો. ફરવુઅર્ડને કે મી. સ્વાર્ટ'ને વડા પ્રધાન તરીકે

ચુંટવાથી મલાન ગ્રુપની અસર નેશનાલીસ્ટમાં વધુ ઓછી રીતે થવા સંભવ છે.

ડો. આર. સી. ની રીડીયા પ્રચાર માટે અરજ

ડો. આર. સી. ની રીડીયા પ્રચાર માટે અરજ આફ્રિકન પ્રોડક્ટર્ટીંગ કોર્પોરેશનને અરજ કરે છે કે, બીજા દેશોમાંથી યુનીયનની સામે જે પ્રચારો થઈ રહ્યા છે એની સામે આપણે પણ રીડીયા દ્વારા વધુ પ્રચાર કરવો જોઈએ. ગયા અઠવાડિયામાં રેવરન્ડ સી. બી. ધીન્કે કહ્યું હતું કે મોસ્કો, ટોક્યો, ફેરા અને બેર્લિનથી આફ્રિકાના ૨૦ લાખ લોકોએ શું કરવું અને કેવી રીતે વિચાર કરવો એ બાબત કહેવામાં આવ્યું હતું. જ્યારે આજે એસ. ઝ. બી. ફ્રેટ ૬૦ હજાર આફ્રિકનોના કાન સુધી જ પહોંચી શકે છે જો આપણે કિશિયાનીટી ને જારી રાખવા ઇચ્છતા હોય તો વધુ ચીસા ખરવીને પણ આની સામે પ્રચાર શરૂ કરવો જોઈએ. વધુમાં હાલમાં ઘાનાની સરકારે પણ જાહેર કહ્યું છે કે તેઓ એક આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રોડક્ટર્ટીંગ સીસ્ટમ સ્થાપવા ઇચ્છે છે. અને આ પ્રોડક્ટર્ટીંગમાં જ લાંબામાં ખબરો અપાશે. આ રીડીયા ઉપર કેવા સંદેશા આવશે તે આપણે નથી જાણી શકતા. પણ થોડા વખત પર ત્યાંના વડા પ્રધાન ડો. ન્કુમાલે કહ્યું હતું કે આફ્રિકામાં કોઈ પણ આઝાદીની લડતને એમની સરકાર ઉરોજન આપશે. એટલા માટે આજે પ્રચાર બાબત એસ. એ. બી. ના પ્રસુએ તથા બોર્ડ ગ'ભીરનાથી વિચાર કરવાની જરૂરીયાત છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૮.

ગાંધીવાદ અને આફ્રિકન આઝાદી

અઠોબર માસમાં આકા ખાતે મળનારી આફ્રિકન લોકોની ડેન્કરન્સમાં એ વસ્તુ ચર્ચામાં આવવાની છે કે ગાંધીજીની અહીંસક નીતિથી આ ખંડમાંથી ગોરી સર્વોપરિતાને રદ કરી શકાશે કે નહીં. આ દ્રષ્ટિબિંદુ ફક્ત આફ્રિકાના ઇતિહાસમાંજ નહીં પણ ગોરા અને કાળા વચ્ચેના સંબંધ માટે પણ એક મહત્વનું અંગ બની શકશે.

આફ્રિકાના સ્વતંત્ર રાજ્યોએ એ નકકી કથું છે કે કેપથી કેરો સુધીના પ્રદેશમાં ગોરા શાહીવાદ સામેની લડતને તેઓ પુરો સાથ આપશે. આનાથી એક તરફ અહીંનાં આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદને પ્રચંડ વેગ મળશે અને બીજી તરફ આફ્રિકાના સમસ્ત લોકો વચ્ચે એકતાની લાગણી પ્રબળ બનશે જેથી આગળ જતાં સારી નેતાગીરીની નીચે આફ્રિકાના લોકો જગતની શાંતિ માટે પોતાનો ફાળો અવશ્ય આપી શકશે.

આકાની આ ડેન્કરન્સનું વધારે મહત્વ એટલા માટે પણ છે કે હવે કેરોમાં જેનું સ્થાયી મથક થયું એવી આફ્રી-એશીયન લોકોની સંગઠિત ડેન્કરન્સ તરફથી મોરકોને આફ્રિકામાં પ્રચાર કરવામાં સહાય મળે છે. રશીયા અને ચીન આફ્રિકામાં પ્રવેશીને કાળા અને ગોરા વચ્ચેની રંગરેખની લડતને કારણે રૂપ બનાવી સશસ્ત્ર અથડામણ ચાલુ કરવા ઇચ્છે છે. એ લોકોને આવી લડતથી કથું ખોવાપણું નથી. ઉલટું તેમને ઘણા ફાયદો થશે ઘાના અને આફ્રિકાનાં બીજાં સ્વતંત્ર રાજ્યો આમાં મજબુત રીતે સહોવાય જાય તો, આફ્રિકામાં અશાંતિ પ્રસરી જશે, અને એ અશાંતિના સમયમાં ઘણી વસ્તુઓ બની જવા પામે એમ પણ માની શકાય.

આમ જોતાં આફ્રિકાની પરિસ્થિતિ ધીમે ધીમે સીને-સોવીયેટના હાથોમાં જઈ રહી હોય એમ લાગે છે એમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારના અપાર્ટહેડના કાયદાએ કચુરટોને મદદ કરવામાં થોડો ભાગ નથી ભજવ્યો. પરિસ્થિતિને બદલવા માટે યુનીયન સરકાર કથું પણ કરી શકે એમ નથી લાગતું. ડો. ન્ટુમાહે અને બીજા સ્વતંત્ર આફ્રિકન રાજ્યોના નેતાઓના હાથમાં આ વસ્તુ રહેલી છે કે તેઓ મોરકો અને પેકીંગને ચીંધેલા માર્ગને ફેરવી, સારા અને સરળ રીતે આ ખંડના લોકોને યથાર્થ સ્વતંત્રતાના માર્ગે દોરે.

આ કારણસર જો નેશનાલીસ્ટ સરકાર આફ્રિકન લોકો સાથે ખરેખર ગૈત્રી ઇચ્છતા હોય તો તેમણે આકાની ડેન્કરન્સ પ્રત્યે શુભેચ્છા બતાવી તેને પુરવાર કરવા નિશ્ચિત પગલાં ભરવાં જોઈએ. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો અહીંની સરકારે આકા અને કેરો જે વચ્ચેથી એકની પસંદગી કરવાની છે. આફ્રિકા ખંડમાં કાળા માણસની સુકિત માટેની દરેક લડતમાં દક્ષિણ આફ્રિકા હંમેશાને માટે આડખીલીરૂપ નહીંજ થઈ શકે.

જો આકાની ડેન્કરન્સ યુનીયનની સરકાર માટે એક કસોટી રૂપ નીવડશે તો આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસને માટે પણ એ એક પરિક્ષણ રૂપ બનશે કેરોના ગૃહસ્થાને “ફ્રીડમ ચાર્ટર” ગમે છે, અને “ન્યુ એજ”માં હંગેશાં આ લોકો માટે સાફ લખાય છે. આકાના ગૃહસ્થાને “ફ્રીડમ ચાર્ટર”ની પસંદગી માટે આજી કારણ છે છતાં કેરોની પદ્ધતિ તેમને પણ પસંદ નથી એમ જોઈ શકાય છે.

આવી પરિસ્થિતિમાં ગાંધીવાદના પાયા પર રચાયેલી નવી સાચી અને સ્થાયી એકતા જ આફ્રિકાના લોકોને માટે હોય શકે છે.

ટ્રીડન ડીફેન્સ ફંડ અંગે માણ જાણની અપીલ

અમેરિકન ટ્રીડનના માણ જાણ એન-રેવ રીચર્ડ શીધાને એક નિવેદન દ્વારા ખાતરી આપી છે કે જે ભોલો ડીફેન્સ ફંડમાં મદદ આપશે એ લોકો કોઈ પણ એક પક્ષ તરફના નહિ મણાય, પણ તેઓ ન્યાય અને માનવતાના આદર્શ માટે પોતાનો સહકાર આપે છે એમ ગણાશે. ડરબનમાં આ ફાળા માટે જે અરજ કરવામાં આવેલી, એને ધણીજ સરસ રીતે મદદ મળી છે. વધુમાં એવી સૂચના આપવામાં આવી છે કે મિત્રોએ નીચેના સરનામે વધુ ફાળો ઇચ્છુ પણ મોકલી આપે.

Offices of the defence fund, Pine Street, Durban.

(P.O. Box 1370.)

આ ઓફીસ વિષે ૩ માં રાજ બપોરે ખુલ્લો રહે છે. મી શીધામ આ ફંડના સ્થાપક છે, તેમણે જણાવ્યું છે કે, એમની પાસે એવા ખચર આવ્યા છે કે, અમુક લોકો આ ફંડને મદદ કરવા માટે અચકામ્ છે કારણ કે, આજે સરકારની વિરુદ્ધ જે પક્ષ છે એના પક્ષમાં મદદ આપવાથી કદાચ એમની સામે પણ કોઈ જાતનો આક્ષેપ સરકાર તરફથી મૂકવામાં આવે. પણ હું એ લોકોને ખાતરી આપવા ઇચ્છું છું કે આ ફંડ એક વેલફેર ઓર્ગનાઇઝેશન તરીકે રજીસ્ટર કરવામાં આવેલું છે. એટલે એવા ફાળામાં મદદ કરવી એ કોઈ પણ રીતે યુનો નથી મણાતા.

તેમજ આરોપીઓ સામે જે આક્ષેપ મૂકવામાં આવ્યા છે એનો ન્યાય કરવા માટે સારામાં સારા વકીલોની આવશ્યકતા છે તો જ આરોપીઓને પુરો ન્યાય મળી શકશે.

મી. શીધામના આ નિવેદન પછી નાતાલના રાજ્યમાં છાપાઓએ પણ આ ફંડને મદદ કરવાની ખાસ અરજ કરેલી છે.

ટ્રીડન દ્વાપલના વકીલો : બચાવ પક્ષના, બે કવીન્સ ડેન્સલ અને આફ જુનીયર એડવોકેટો છે. કાઉન પક્ષના, બે કવીન્સ ડેન્સલ અને પાંચ જુનીયર એડવોકેટો છે. તે સિવાય આ અંતિ-હાસિક મુકદ્દમાને સાંભળવા માટે પરદેશથી નીચેના વકીલો આવેલા છે. યુનાઇટેડ રેટરથી પ્રો. એડવોકેટ એન. ગ્રીસવોલ્ડ, નોર્થ તરફથી મી. એડવોકેટ હાંગ્રા અને ઇંગ્લંડ તરફથી મી. એક. એચ. લોટન ક્યુ. સી. આવેલા છે. બચાવ પક્ષના વકીલો નીચે પ્રમાણે છે. મી. આઇ. એ. મેઇકલ્સ ક્યુ. સી., મી. એ. શીયર ક્યુ. સી., મી. એચ. સી. નીકોલસ, મી. એસ. ડેન્ડ્રીજ, મી. આર. એસ. વેલ્થ, મી. વી. સી. બરેન્ડ, મી. જે. એફ. ડેકર, મી. એ. પી. ઓડાલિડ, મી. સી. યુમન, અને મી. ડી. જે. પી. ઓસમોન. જેઓ જોહાનીસબર્ગના મેસર્સ એ. લીવીંગ્સ્ટન ની પેટીના મી. માઇકલ પરકીંગ્ટન દ્વારા અનુસૂચીત છે.

પ્રીસ્ટોરીયસ કહે છે ન્યાયી થાઓ અગર વિનાશને માર્ગે જાઓ

પ્રીસ્ટોરીયા યુનીવર્સિટીના પ્રો. પી. વી. પ્રીસ્ટોરીયસે જણાવ્યું છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રજાસત્તાક રાજ્ય થવાથી એકતા નહિ આવી શકે વધુ માં વધુ કદાચ આજે જેટલી એકતા છે એટલી જ રહી શકશે. આજે પચાસ વરસથી યુનીયન સરકાર છે, પણ કોઈ એમ નહિ કહી શકે કે દક્ષિણ આફ્રિકા એક અખંડ દેશ છે. આજે આ દેશમાં આફ્રિકન અને ઇંગ્લીશનો સત્તાવ એટલો ઉમ્મ નથી કે જેટલો ગોરા અને પ્રીન ગોરાનો છે અને જ્યાં સુધી ગોરા અને પ્રીન ગોરા વચ્ચે એકતા કરવા જેવી કોઈ પણ સરકાર સ્થાપવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી આ દેશમાંના સવાલોનો ઉકેલ નથી થતા. આજે આફ્રિકાનરો એવો દાવો કરે છે કે, ઇશ્વરે આફ્રિકાનરોને દક્ષિણ આફ્રિકા ઉપર

રાજ્ય કરવા માટે સરભળ્યા છે. અને રીપબ્લીક ઇન્કનારાઓનું ધ્યેય એવું છે અને આવું ધ્યેય ધરાવનારા લોકો આ દેશનાં હિત માટે કથું કામ નહિ કરી શકશે. આપણે એ સ્વીકારવું જોઈએ કે આપણી સંસ્કૃતિ ઇંગ્લીશ હો કે આફ્રિકાન્સ હો પણ ન્યાય સુધી આ દેશની બહુમતિના લોકોને દેશનાં સામાન્ય હકો પણ નથી આપ્યા કે જેથી તેઓ આ દેશને માટે પ્રેમ ઉત્પન્ન કરી શકે અથવા આ દેશની સરકાર તરફ આદર ઉત્પન્ન કરી શકે ત્યાં સુધી આપણે એ સ્વીકારવું જોઈએ કે તેમને ન્યાય આપવો જોઈએ અથવા આપણા માટે નાશનો માર્ગ સ્વીકારવો જોઈએ આજની પરિસ્થિતિ ઉપરથી એમ જણાય છે કે આપણને બીજો માર્ગ વધુ પસંદ છે.

કુશ્ચેવનાં રાજ્ય કરતાં નેશનાલીસ્ટનું રાજ્ય વધુ જીલમી છે

લંડનના ઢાઉસ ઝોફ કોમન્સમાં મી. ફ્રેનર ઝોફને જેઓ મંજૂર સભ્ય છે તેમણે જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર ઘણી બાબતોમાં કમ્યુનીસ્ટ દેશો કરતાં પણ વધુ જીલમી છે. આની વિરૂદ્ધમાં કોમનવેલ્થ રીવેશન્સના અન્ડર સેક્રેટરી ઝોફ રેટ્ટે મી. ઝેલ્પોટ' કહ્યું હતું કે : 'મને ખાતરી છે કે, ઢાઉસના જવાબદાર સભ્યો આવા વિચારોને ઉત્તેજન નહિ આપે. મી. ઝોફને મી. ઝેલ્પોટ'ને પ્રશ્ન કર્યો હતો કે, દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર સાથે જે ડીફેન્સની ઝોગ્રીમેન્ટ કરવામાં આવી હતી અને જે ડીફેન્સ મેમ્બરનાલેન્ડ, બ્લુટોલેન્ડ અને રવાન્ડી લેન્ડને લાગુ પડે છે. એ બારામાં બ્યુટ્રેક્ટોરેટ પાસેથી સલાહ લેવામાં આવી હતી કે નહિ? અને વધુમાં પુછ્યું હતું કે, ટ્રોટ્કોરેટના લોકો દક્ષિણ આફ્રિકા સાથે બેળાવા માટે વિરોધ કરે છે ત્યારે એમને આ સરકારની સાથે જે ડીફેન્સની ઝોગ્રીમેન્ટ કરવામાં આવી છે એ એમની સલાહ વિના એઓ કંઈ રીતે કબુલ કરી શકે? મી. ઝેલ્પોટ' જવાબ આપ્યો હતો કે દક્ષિણ આફ્રિકાની ડીફેન્સમાં યુનીયન સરકારનો બહુ મદતવનો ભાગ છે અને એમને સંતોષ છે કે જે વાટાઘાટો થઈ છે તે બધાને લાભ કારક છે.

એંગલીકન પાદરી કલરબારમાં માને છે

પાકિસ્તાનની સેન્ટ જ્યોર્જ ચર્ચના રેવરન્ડ સેસીલ ટમ્સને એક લેખમાં લખે છે કે, એમના માનવા પ્રમાણે રંગબેદ દાયદાકારક છે. તેઓ વધુમાં લખે છે કે, હું ત્યાં વખતના અનુભવથી કહી શકું છું કે, ચર્ચમાં ઈલાહપદપણું ફરજિયાત નથી. રંગબેદ એ માનવામાં રવાનાવક રીતે જ આવે છે. હું નથી માનતો કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં એવો વખત આવ્યો હોય કે જેથી બધી કોમોએ મિશ્રિત થઈ જવું. અને મને ખાતરી છે કે કાળા અને ગોરા બંને લોકોમાં મારી સાથે સદમત થાય એવા ઘણા માણસો હશે. માઈ માનવું છે કે, રંગબેદ બે જુદી પ્રકૃતિ ના લોકોને જુદા રાખવા માટે આવશ્યક છે. ઝોહામાં ઝોહું ત્યાં સુધી કે જ્યારે બંનેનું ધોરણ એક થઈ જાય અને તેઓ સાથે રહેવાને લાયક બને. નો લોકો આ રંગબેદની નીતિથી વિરૂદ્ધ છે તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઘણું જ ધુંચવાકા બનેલું વાતવરણ

કોમ્યુનીસ્ટ ભય સામે વેલ્ડેન્સ્કીની ચેતવણી

ફ્રેન્સના વડા પ્રધાન સર રોય વેલ્ડેન્સ્કી એ જુનેવામાં એક બાપજી કરતાં કહ્યું હતું કે આને રશીયા આફ્રિકામાં પેતાનો મત ફેલાવી રહ્યું છે અને મારે કહેવું પડે છે કે તેઓ દલે પશ્ચિમના દેશો કરતાં ઘણા આગળ વધ્યા રહ્યા છે. અને એમને વધુ પ્રચાર રેડીયો દ્વારા થાય છે હર્સ્ટ અને

મધ્ય આફ્રિકામાં ડેરથી સ્વાહિલીમાં ધીન્વાઝીમાં અને અંગ્રેજીમાં ખખરો જોડ કાર્ટ કરવામાં આવે છે આ પ્રોગ્રામોમાં ગોરાઓની વિરોધમાં ઘણો પ્રચાર થાય છે. એ સ્વીકારવું જ જોઈશે કે આ ખખરો સાંભળનારા ઘણા છે આ રીતે પશ્ચિમ સંસ્કૃતિને ઘણું જ તુકસાન પહોંચે છે હું નથી ધારતો કે પશ્ચિમની મોટી સત્તાઓ આ પ્રચારની મદત્વતા સમજી શક્યા છે. આને આફ્રિકાનું ભાવિ એમા જ છે કે આપણે પણ આ દેશના પછાત લોકોમાં પશ્ચિમની સંસ્કૃતિનો પ્રચાર કરીએ. આપણે લોકોનાં મન ઉપર કાબુ મેળવવાનો રહે છે અને એમાં જ આપણી બધી શક્તિઓ વાપરવાની જરૂર છે.

આભાર

'ઇ. ઝો.'નું લવાજમ એડવાન્સ લેવાનો રીવાજ છે. છતાં ઘણા ગ્રાહકો એક બે વર્ષ પૂરા થવાની વાટ જુએ છે, જેથી ઘણાં લવાજમો ચઢેલાં રહે છે, અને એમને રીમાઈન્ડરો મોકલવામાં ઠીક ઠીક ખર્ચ થતો રહે છે. ઉપરાંત કામદારોના પમાર ચુકવવામાં ખેંચ પડે તે જુદી. કેટલાક ઉદાર ગ્રાહકો આમારી સુશીલ સમજી ચઢેલાં લવાજમની એક મોકલે તેમાં નિભાવ કરું મારે પણ ગીની બે ગીની વધુ મોકલવાની સૌજન્યતા દાખવે છે. જ્યારે બીજા કેટલાક ગ્રાહકો ચઢેલાં લવાજમની ઘણી માગણી પછી એક મોકલે તે સાથે 'ઇ. ઝો.' બંધ કરવાની પણ સૂચના કરે છે. આમારે તો ઉભય પ્રકારના સન્નનો નો આભાર જ માનવો રહ્યો.

વ્યવસ્થાપક
'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન.'

વરણનું ધામ ગણે છે. સીન સીનાટી અને રોચેસ્ટરને શહેરી સુધારણાનું ધામ ગણે છે. ખોરટન અને રીલાડેરીયા ને ઐસિહાસિકતાનું ધામ ગણે છે. મીયામી અને ભોસ એન્જલસને રૂટોનું ધામ ગણે છે. તેમ ચિકાગોને અમેરીકાનું સૌથી મોટું કન્વેન્શન ધામ ગણે છે. સને ૧૮૩૩માં એની રચાવના થયેલી ઢાલ એની વસતી સાઠ લાખની છે જે ટોક્યો, લંડન, ન્યુયોર્ક, શંઘાઈ અને મોસ્કો પછી છઠ્ઠા નંબરે આવે છે. આવા ચિકાગો શહેરમાં આ માસમાં ઇન્ટરનેશન એસોસિએશન ફોર લીબરલ ફિશિયાનીટી એન્ડ રીલીજસ ફ્રીડમની ટ્રોસિસ મળશે. ('ઈન્ડિયન મેસેન્જર'માં ડા. હોમર લેકના લેખ પરથી).

મુખ્ય શક્તિ

ગાંધીજીને નેઆખલી જીલાના રામ પુરથી પખપાળો પ્રવાસ શરૂ કર્યો તે અગાવ ડેલ્હીક જરૂરી સલાહ માટે કાકા કાસેલકર તેમને મળવા મયા હતો. તેમણે ગાંધીજીની તપશ્ચયો જોઈને કહ્યું : અનેક નવા નવા સિદ્ધાંતોને જોઈને એક સામટો કેમ ઉઠાવો છો? અને એ જ વખતે પ્રસંગાનુસાર તેમને એક અંગ્રેજી ઉક્તિનું સ્કુરણ થયું ને કહ્યું : ઇઝ ઇટ નોટ લાઇક ટેમ્પટીંગ પ્રોવિડન્સ? (વિશ્વંભરની કજ્જાની કસોટી કરવા જેવું આ નથી?)

આનો ગંભીરતાથી જવાબ આપતાં ગાંધીજીએ કહ્યું : લોકોને એવું લગે ખરૂં પણ ઠોષકે તો મારી શ્રદ્ધા સમજી લેવી જોઈએ. રામનામની શક્તિને સાક્ષાતકાર થતો જાય છે. ફરતરી ઉપચારમાં પંચ મહાત્મીતાની-માટી, પાણી, દવા, તડો વગેરેની મદદ બલે લેવાય, પણ મુખ્ય શક્તિ તો રામનામની જ છે. રામનામની અસર શરીરપર અને આખા વિશ્વ ઉપર અદ્દલુત રીતે થતી જોઈ છે. (આ પ્રસંગ તા. ૨૨-૧૧-૪૬નો છે).
—'લલુરિ'

ચિકાગોની વિશેષતા

અમેરીકાના 'પેરીનું પારીસ' તરીકે વિખ્યાત ચિકાગો શહેર ચિકાગો નદીના કિનારે વસેલું છે લેક મીચીગન અને મીસીસીપી નદીદ્વારા ચિકાગો નદીમાં સ્ટીમરોની બંરચક આવજ પનામા અને સુએઝ નહેરોમાંથી પસાર થતી સ્ટીમરો કરતાં પણ વધુ ધાય છે. ઘણા બંદર તરીકે અહીંના વેપારમાં ૧૫ લગર વેપારીઓ હોય જગતમાં મોટામાં મોટું ઘણા બંદર ચિકાગોનું ગણાય છે. પહેલા પુલમેન કાર, પહેલા રેફ્રીજરેટર કાર, પહેલું એટમીક એઈન ડીએક્ટર, પહેલું સ્કાઇ સ્ક્રેપર અને જગતની મોટામાં મોટી પહેલી હોટેલ માટે ચિકાગો પ્રખ્યાતી 'પામેલું' છે. અમેરીકાનું સૌથી મોટું કન્વેન્શન શહેર ચિકાગો ગણાય છે. 'પરદેશીઓ ન્યુયોર્ક શહેરને સંસ્કૃતિનું ધામ ગણે છે. વોશિંગ્ટનને આંતરરાષ્ટ્રીય વાતા-

માથે બાંધવાની રીઝન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીકંકની, શીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગન મંડપ અને મોટર શણગારવા જરૂથા બંધ મળી શકશે.

બરમા માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ડની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંગોટે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેના કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ધોચર્યાં મળશે

ઠેકાણું : માખરો હેટસ (પ્રો.) લી.
લેડીઝ ઓન્ડ સીલ્ડરન હેટ મેન્યુફેક્ચરર.

ફોન : ૨૨૦૩૮૫ પહેલે માણે,
બોક્સ ૧૦૮૫૭. માસ્ટર મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

વિદાય :

પોટ ખીટર્સરટમાં એક ધર્મ શિક્ષક તરીકેના ઝોહાપરથી ૧૬૫૮ના જુલાઈ ની ૯મી તારીખે નિવૃત્તિ થઈને હું તા. ૫મી ઝોાગસ્ટના દિને ઉપડતી સ્ટી. કંપાલામાં ભારત જવા માટે રવાના થાઈ છું. મજકુર ગામ ખાતે મારા ૧૯ માસના નિવાસ દરમ્યાન સર્વે મુસલ્મી બીરાદરો! અને હીંદુ બાઈઓએ મારા ઉપર ખતાવેલી મહેબબતની કદર કરી આભાર માનું છું.

કુવાગીર
ધરમાઈક મુસા માધતના સલામ વતન : આલીપુર વાયા બાલીપોરા જરૂલે સુરત.

વિવિધ વર્તમાન

ટ્રીડન ટ્રાયલને મદદ

ન્યુયોર્કમાં આફ્રિકાની અમેરીકન કમીટીએ ૧લી ઓગસ્ટે બહાર પાડ્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના ટ્રીડન ટ્રાયલ ના આરોપીઓના કુટુંબીજનોને મદદ કરવા પીબી ૧૬૭૫ પાઉંડ ભેગા કર્યા છે. ૧૯૫૬ના ડિસેમ્બરથી આજ સુધીમાં આ કમીટીએ ૧૩ હજાર પાઉંડ મેળવ્યા છે. જાણીતા લેખક મી. બેન્ટન ગન્યર અને પ્રોટેસ્ટન્ટ પીપલ્સ નેન્સ એ. પાઇક આ કમીટી ના બેન્ટન પ્રમુખ છે.

લાઇફ સેવિંગ વી. સી.

ડરબનના સીડી હોલમાં ૩૭ ઓગસ્ટે સાઉથ આફ્રિકાની સર્ક લાઇફ સેવિંગ એસોસિયેશન તરફથી પહેલીજ વાર એક પીન-ગોરાને દીંમત માટેનો લાઇફ સેવિંગ વી. સી. નામનો ઉચામાં ઉચો સીલવર મેડલ અપાયો છે. ૧૯૫૬ના જન્યુઆરીની ૩૦મીએ પીન-ગોરાની બીચમાં થોમસ મયેજા નામના આફ્રિકન જળતારાએ ત્રણ પીન-ગોરાં બાળકો ને ૨૦૦ યાર્ડ દુર દરિયામાં મદદ માટે મોકલ કરતાં જોઇને કશાં પશુ સાધન વિના મે વાર તરીને બેને કિનારે લાવ્યો અને ત્રીજી વાર જવા ઇચ્છા કરી પશુ ચાઇને લોથ યઇ જવાથી ન બંધ શોભો.

સુએઝ નહેરનો અર્થ

ન્યુયોર્કથી યુનાઇટેડ નેશનના સેક્રેટરી જનરલ મી. ડાગ ટામરશોલે ૧લી ઓગસ્ટે બહાર પાડ્યું છે કે સુએઝની નહેર અંગે કેંચ અને બ્રિટીશ ૧૯૫૬ માં દરેક નાકમીલના પરિણામે નહેર બંધ થયેલી તેને કલીયર કરવામાં ૧૯૫૬-૫૭ વર્ષમાં યુનાઇટેડ નેશનને ત્રીસ લાખ પાઉંડનો અર્થ થયો હતો તે વસ્તુ કરવા માટે ૧૫મી સપ્ટેમ્બર થી ૩૧ વર્ષ સુધી નહેરમાંથી પસાર થતી દરેક રૂટીમર પર ત્રણ ટકનો સરચાર્જ નાંખવામાં આવશે.

કુવાઇટમાં ઇસ્લામીક શિક્ષકો

મે ઇસ્લામ રાજ્ય ગણ્યાતા કુવાઇટના શેખ રાજાના ડેવલપી પ્રધાને ૩૦મી જુલાઇએ જણાવ્યું છે કે કુવાઇટમાં ૪૦૦ ઇસ્લામીક શિક્ષકો છે તેમાં ૬૦૦ સીનિયા વધારે કરવાને નિશ્ચય કર્યો છે. અમેરીકાએ લેખાનમાં લાઇફ ઉન યુ' તે અંગે વડા પ્રધાન અમીર અબ્દુલ અલ મબેર અલ સખારે કહ્યું છે કે તેમણે દનિદાસને અડધી સડી પાછળ દાખ્યો છે. ઇરાકની નવી પ્રવચનાઇ સરકારને શેખ રાજ્યે માન્ય રાખ્યું ન.

રાક પ્રવચનાકે મંજુર

ઈરકના નવા પ્રવચનાક રાજ્યને ધીરના ૧૧ સરકારે મંજૂર રાખ્યાનો પત્ર

૧લી ઓગસ્ટે બ્રિટીશ એલબીએ બગદાદમાં ઇરાકના વડા પ્રધાન બ્રિગિ-ડીયર અબ્દુલ કરીમ કાસેમને સુપ્રત કર્યો હતો તે વેળા તેમણે કહ્યું હતું કે અમારો દેશ બ્રિટન સાથે અરસ પરસ સમાન લાભના સિદ્ધાંતથી સંબંધ રાખવા ચાહે છે.

ઓઇલ ટેન્કરોનો વિકાસ

ન્યુયોર્કથી સન ઓઇલ કંપનીએ ૩૧મી જુલાઇએ બહાર પાડ્યા મુજબ આ વર્ષના આરંભમાં જન્મતમાં મહા-સાગરની સફર કરનારી બે હજાર ટન અને તેથી વધુ વજનની ૨,૯૫૪ ઓઇલ ટેન્કરો અસ્તિત્વમાં આવી છે. જેનું કુલ વજન ૫,૦૪,૨૪,૮૦૦ ટન થાય છે. મયે વર્ષે ૧૯૮ નવી ટેન્કરો બંધાયેલી જેનું વજન ૫૫,૦૦,૦૦૦ ટન હતું જે રેકોર્ડરૂપે બન્યું હતું. સૌથી વધુ ટેન્કરો ધરાવનાર દેશોમાં લાયબેરીયા પહેલે નંબરે છે. બીજા નંબરે યુનાઇટેડ સ્ટેટ, ત્રીજા નંબરે બ્રિટન અને ચોથા નંબરે નોર્વે આવે છે.

નવી ઓઇલ રીફાઇનરી

શેક કંપનીની અઠી કરોડ પાઉંડની નવી ઓઇલ રીફાઇનરી ક્યાં રચવાય તેનો હજુ નિશ્ચય નથી થઇ શક્યો ઇસ્ટલંડન સીડી કાઉન્સિલે આ રીફાઇનરી વેસ્ટમેંકમાં આવે એવી વ્યવસ્થા કરી આપવાની કરેલી સુચના ના સમર્થન માટે એમ્બર એક કમર્સના પ્રમુખ અને પબ્લીક વર્કસ કમીટીના પ્રમુખને વાહન ખાતાના પ્રધાનની મુલાકાત લેવા કેપટાઇન મોક્રયા છે. અને ડરબનની સીડી કાઉન્સિલે રીફાઇનરીએ પહેલી જે જગ્યા પસંદ કરેલી તે સિવાયની બીજી જ જગ્યાનું સુચન કયું છે જે શહેરના મધ્ય ભાગથી ૧૪ માઇલની અંદર આવેલી છે.

ન્યુઈશ પ્રબનો ફોળો

નાતાલના નવા ઓગીનીસ્ટ્રેટર મી. એ. ઇ. ટ્રાલીપને આવકારવા ડરબનમાં નાતાલ ન્યુઈશીની ૩૧મી ઓગસ્ટે મળેલી કાઉન્સિલમાં ઓગીનીસ્ટ્રેટરે કહ્યું હતું કે, ન્યુઈશ 'ધર્મ'ના લોકો દક્ષિણ આફ્રિકામાં ૧,૧૨,૦૦૦ જેટલા છે જે કુલ વસતીના ૪.૨ ટકા થાય છે. તેમણે જન્મતરના ન્યુ માટેજ નવી પશુ યુનીવર્સિટી વિશ્વવિદ્યાલય અને ઇતિહાસ રચવામાં પશુ સારો ફોળો આપ્યો છે.

મીસી ટ્રસ્ટની સખાવત

ડરબનના 'ડો. કે. એમ. મીસી ઓગીશનક ટ્રસ્ટ' તરફથી સી કાઉ લેકમાં ૪૦ હજાર પાઉંડની બંધાનારી

પ્રાયમરી સ્કુલના ફાળામાં પાંચ હજાર પાઉંડની રકમ આપવામાં આવી છે. અ અંગે 'નાટાલ ઇન્ડિયન સ્કુલ બીલ્ડિંગ ટ્રસ્ટ'ના પ્રમુખ મી. એ. ડી. લાન્ડરસ અને 'ઇન્ડિયન ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટી'ના પ્રમુખ મીસીસ જી. કીસ્ટોફર તથા ટ્રસ્ટના પ્રમુખ ડો. મકન મીસીએ ૩૦મી જુલાઇએ દાનપત્ર પર સહીઓ કરી હતી.

મી. પેટન વગેરેનો વિજય

ડરબનના માંધી લાયબેરી હોલમાં ૬-૧૨-૫૧ના મળેલી મીટીંગમાં ૫૦ ગોરા ૧૫૦ ઢાંઢી અને ૧૦૦ આફ્રિકનો ભેગા થયેલા તે મીટીંગ મેળવવા અગાઉ ૭૨ કલાક પહેલાં મેમરની રમ નહિ લેતા માટે પાંચ કાર્યકર્તાઓ મી. એચ. ઇ. માલ, એમ. ઇ. હેથોન, એ. એસ. પેટન, એલ. કુપર, સેલમોન માહોન્યા અને ફોર્સેન્સ મ્હાસેને ડરબનના મેજસ્ટ્રેટ યુનેગાર ઠેરવેલાં તેની સામે કરેલી અપીલનો પીટર મેરીટાઇમની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ૧લી ઓગસ્ટે અપાયેલા મુકાદમાં મી. જર્ડીસ હોમ્સે કહ્યું હતું કે એવા કેસ માં ભૂતકાળમાં મી. જર્ડીસ ફેનીએ આપેલું જન્ટેન બેતાં એ મીટીંગ નેટીસની ન હતી કે જ્યાં મેમરની પરવાનગી મેળવવી પડે. આ નિર્ણય ને મી. જર્ડીસ ઓકન્શા અને મી. એક્ટોંગ જર્ડીસ ફેનીને પશુ સંમતિ આપી હતી.

રીફોર્મ ચર્ચને અરજ

પ્રોટીસ્ટાંટ ઇન્ડિયન કમશીયલ એસોસિએશને જાહેરનામું પ્રોટીસ્ટાંટાંટ ઢાંઢીઓને ઝરૂપે એરીયા એક્ટનું લાય પાડીને ઢાંઢીઓને ભૂખમરની શિક્ષા નહિ થાય તે માટે મદદ કરવા ત્રણ ડચ રીફોર્મ ચર્ચોને ૩૦મી જુલાઇ એ એક પત્ર લખી અપીલ-કરી છે અને પ્રોટીસ્ટાંટ ઇન્ડિયન ડચ રીફોર્મ ચર્ચના પાર્ટી ડો. એક. એ. બી. બેલેનહાઇસ દ્વારા ઢાંઢીઓના એક ડેપ્યુટેશનને મળવાની મામણી કરી હતી.

સુરજ કંઈ તરફ?

બોહાનીસખર્માં ૨૯મી જુલાઇએ એક મોટર એક્ટીવિટી આરોપી સ્ત્રી ફાઇવરને મેજસ્ટ્રેટ પૂછ્યું : તારી મોટર પશ્ચિમ તરફથી પૂર્વમાં જતી હતી કે નહિ? તેણે જવાબ આપ્યો :

બોહાનીસખર્માં ૬ દિશા જાણી જ નથી થતી. મેજસ્ટ્રેટ ફરી પૂછ્યું : પશુ સુરજ પૂર્વમાં હોય છે અને પશ્ચિમમાં આથમે છે એ તો તું જાણે જ છેને? એના તેણે જવાબ આપ્યો : હા, પશુ મેં સુરજને કદી ઉત્તરમાં જોયો જ નથી.

એન્ટી કેન્સર

વેનસીલી-ખાના પીટસખર્મ શહેરના એ છાપાએ બહાર પાડ્યું હતું કે એન્ટી ચોલીયો વેકસીનના શોધક ડો. બેનસ સાલ્કે કેન્સરથી પીડાતાં આર બાળકોને ઇન્જેક્શન આપ્યાં છે. જ્યાં ડો. સાલ્કે ૩૦મી જુલાઇએ યુલાસો બહાર પાડ્યો છે કે તેઓ હવે એન્ટી કેન્સરના અખતરા કરે છે પશુ એ હજુ સંશોધનની દ્રષ્ટિએ જ થાય છે બ્યારે આશામયું પરિણામ જણાશે ત્યારે તેઓ એ વિષે વધુ વિગત બહાર પાડશે.

એન હર મેજસ્ટ્રીસ સર્વિસ

સરકારી કામકાજનાં માટે વપરાતાં પરખીડીયાંની ઉપર એન હર મેજસ્ટ્રીસ સર્વિસની સંજ્ઞાના OHMS-IDV HM ચર્મોને અદલે હવે Official de Amptelik ચર્મોજ છપાશે બહુધા સરકારી ટેશનરીપર બંને ભાષામાં સાથે સાથે જ છપાતું પશુ હવે અડધા રોક પર એક ભાષામાં જ છપાશે. જુનો રોક પૂરા કરવા હાલ થોડા પરજ શરૂઆત થશે ઇ લં.ના M.P. ડો. રમોટ રાણીની અવમથુનાનું આ એક વધુ ચિન્હ હોવાનું કહ્યું છે.

અદાતન સફારી બસ ટૂર (પ્રવાસ)

પહેલીજ વાર નોન-યુરોપીયનો માટે દર પખવાડીએ નોંખમથી ડરબન, ઇસ્ટલંડન, પોર્ટ ઇલીઝાબેથ, દ્વારા આર્ડન ટૂટના રસ્તે થઇને કેપટાઇન વગેરે રથળોનાં રમણીય અને મનોરંજક રથળોની મુલાકાત લેવાય છે. લાકઝરીયસ બસ અને દરેક રથળે હોટેલની ઉત્તમ સગવડ. વધુ વિગત માટે લખો અથવા મળો : ઇલ્યુ બર્ડ સફારી 65 Bree Street, 1st Floor No. 4 Newtown - P. O. Box 9930, JOHANNESBURG.

ગાલ્ફેટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાવલન, રેલ ઠી તેમજ સુતરાક કાપક, સીઓ બાળકો અને પુસ્તકો માટે લત્તામ જાતના કુલ જર્સી, પુલોવર, કારડીગનસ અને બન્યાઓ માટે - બુટીક, બીબ્સ, બેન્ડેજસ, શોલ્ક; નેપ્રીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા બહામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બોહાનીસખર્મ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯

‘કાર્મીર પ્રિન્સેસ’

કાવતરાની રોમાંચક કથા

લેખક: શ્રી. અનંત શ્રીધર કર્ણિક

(ગતાંકથી ચાલુ)

“જલદી નીચે ઉતારો!”

દિક્ષિતે કન્ટ્રોલ પરની પકડ મળ્યુંત કરવા માંડી તેમ તેની સ્વસ્થતા પણ વધતી ગઈ. તેથી તેને એમ લાગ્યું કે તેઓ અને કેપ્ટન સલામતી પૂર્વે વિમાનને પાણી પર ઉતારી શકશે. આ દરમિયાન, “જલદી નીચે ઉતારો; નહિ તો પાંખ તુટી પડશે” એમ મેં કહ્યું તે તેમણે સાંભળ્યું.

જ્યાર અને દીક્ષિત જે રીતે વિમાન ને નીચે ઉતારી રહ્યા હતા એ અરેખર પ્રયત્નનીય હતું, કારણ કે વિમાન બડકે બળતું હતું. આખી જમણી પાંખ બળી રહી હતી, વિમાને સમતોલપણ સાવ ગુમાવ્યું હતું અને માઠ તથા ગુંગળાવી નાખે એવા ધુમાડાને કારણે કાંઈ બીલકુલ દેખાતું ન હતું. આ અતિ વિકટ સ્થિતિમાં તેઓ વિમાનને નીચે લાગ્યા અને છેક છેલ્લી ધડી સુધી તેમણે વિમાનને કન્ટ્રોલ અંતર અંતરે જાળવી રાખ્યો. વિમાન પાણીની સપાટી પર લગભગ પેટબર અંચડાં.

“હું ભગવાન”

મહાસાગરની સપાટી પર વિમાન ધીમે ધીમે ચાલવા માંડ્યું ત્યારે કેપ્ટને એમ માન્યું હશે કે અમે સલામત રીતે નીચે ઉતરી આવ્યા છીએ. પણ બીજી જ પળે તેમને કન્ટ્રોલ બળથી રાખવામાં આરે મુશ્કેલી લામવા માંડી, કારણ કે સળગતી પાંખ પાણી પર અચડાં કે તરત તુટીને છુટી પડી ગઈ. દોઢસા માઈલની ઝડપે નીચે આવેલું વિમાન પાણી પર અચડાં એ વખતે વિમાનના બધા યાંત્રિક ભાગો અરાખર જળવાઈ રહેવાની જરૂર હતી, ત્યારે જ વિમાનના બધા ભાગ છુટા પડી ગયા. આ બધું બન્યું ત્યારે કેપ્ટન સ્વસ્થ મોઠી ઉઠાયા હશે: “હે ભગવાન.”

દરિયાતું મોઠું ઉછળ્યું અને વિમાન સાથે અજાણતાં કેપ્ટનનું માથું કન્ટ્રોલ મરીન સાથે અચડાંતો એમના મનમાં ચાલતા બધા ય વિચારો અને લાગણી એ અતમ યથ અર્થ હશે: અને વિમાન વિમાનના ઉતારાઓની સલામતી, આકાશમાં ઠંડું ખૂન કરવાનું કાવતરું કરનારા કાવતરાંબાળે પ્રત્યેની કડવી લાગણી, પોતાની પત્ની, બાળકો, મિત્રો અને ખાસ કરીને છેવટ સુધી તેમની પડખે રહેલા દીક્ષિત પ્રત્યેની વહાલસોથી લાગણી આ બધું તેમનું માથું અચડાં તોની સાથે જ અતમ યથ અર્થ હશે!

દિક્ષિત પણ અચ્ચા!

વિમાન જ્યારે સમુદ્ર પર પડ્યાં ત્યારે એટલે બધા ધુમાડો આજુબાજુ પથરાઈ ગયો કે દીક્ષિત કાંઈ નોંધ શક્યા નહિ. બપુંકર ઝડપથી એમના મુખ સામે પાણી ધરી આવ્યું ખારી માંથી ધસી આવેલા એ પાણીએ જ દીક્ષિતને મરણતોલ આંચકા માંથી બચાવી લીધા.

આઘાતમાંથી તેમને જ્યારે કળ વળી ત્યારે તેમને ખબર પડી કે તેમની આજુબાજુ અને ઉપર નીચે પાણી ફરી વળ્યું છે. આ પાણી ખારીઓ માંથી અને તાકીદની પરિસ્થિતિ માટે ના બારણાંઓ માંથી આવ્યું હોતું નોંધ્યું. દીક્ષિતે પટ્ટો છોડી નાખ્યો અને ખારી પાસે પહોંચવા પાણીમાં કાંઈ મારવા માંડ્યાં.

ગુંગળાઈ મરવાનો ભય

તેમને એમ લાગ્યું કે ખારી હાથ લાગે તો જ બચી શકાય. ખારી પાસે પહોંચીને તેમણે બધું બળ એકઠું કરીને ખારીને વધારે એલીને બહાર નીકળવા પ્રયાસ કર્યો. પણ કમર સુધી બહાર નીકળ્યા પછી તે સલવાઈ ગયા અને એમના પગ થોડા સમય કાંઈ આધાર વગર ઘટકતા રહ્યા. પાણીથી તે એટલા બધા ઘેરાઈ ગયા હતા કે એકસીજનના અભાવે મને તે ધડીએ ગુંગળાઈ જવાનો ભય હતો તેઓ ખૂબ યાદી ગયા હોવાથી બચવા માટેના પ્રયાસ પડતા ચૂકવાની અણી પર હતા ત્યારે કોઈ યીજ પર તેમને પગ ટકી ગયો! દિક્ષિતમાં ફરી જોમ આવ્યું.

લાઇફ જેટમાં વાયુ બરવાની જરૂર લાગવાથી તેમણે જીવવામાં મદદરૂપ થાય એવા વાયુ એમાં બરવા માટે વાલ્વ ખોલી નાખ્યો અને વાયુ બરાલો હોય એમ એમને લાગ્યું. આ પછી તેમણે જેના પર પગ ટેકવ્યા હતા તેની મદદથી બહાર નીકળવા પ્રયાસ કર્યો.

વડવાનલ

લાઇફ જેટની તરતા રહેવાની શક્તિને કારણે દીક્ષિત ખારીમાંથી બહાર નીકળી શક્યા. પણ નીકળતી વખતે તેમને હાસિડીના હાડકાંમાં અત્યંત વેદનાભયું દર્દ થવા માંડ્યું. એ હાડકું ખસી ગયું હોતું નોંધ્યું. દીક્ષિત ધીમેધીમે પાણીની ઉપર આવતા જતા હતા અને પાણીને ઘેરા કાળો રંગ ઘેરા લીલો અને પછીથી આછો લીલો યથ રહ્યો હતો.

હવે દીક્ષિત બૂંદ આકાશ નોંધ શક્યા. બીજી જ પળે તેઓ પાણીની સપાટી પર આવી ગયા. તેમની આજુબાજુ ધુમાડા અને આમના ગોરગોટા હતા. આ ઉપરાંત તુટી પડેલાં વિમાનને બંગાર આજુબાજુ તરી રહ્યો હતો. દરિયામાં જાણે વડવાઈ લાગ્યો હોય એવો દેખાવ લાગતો હતો, કારણ કે ચારે બાજુ તરતું પેટ્રોલ સળગી રહ્યું હતું. દીક્ષિત એટલા બધા યાદી ગયા હતા કે તેઓ કોઈ પણ જાતનો વિચાર કરી શકતા નહિ. “હું જીવતો છું, હું જીવતો છું” એમ એમને સતત લાગ્યા કરતું હતું અને એ એક જ વિચાર તેમને આવ્યા કરતો હતો.

“કેપ્ટન! બહાર આવો!”

“કેપ્ટન, આમમાંથી બહાર નીકળી આવો! કેપ્ટન, મારી સાથે આવી ભવ! હું એકલો નહિ જઈ શકું! કેપ્ટન, આમ આવો!” હું તેમને આમ મોટીથી કહી રહ્યો હતો તે એમણે સાંભળ્યું હતું.

મેં મારી આંખો ખોલી તો મારી બધી થે બાજુ મને આછા લીલા રંગ તું પાણી દેખાયું. હું વિમાનમાંથી બહાર ફેંકાઈ ગયો હતો.

પાણી આછા લીલા રંગનું હતું એટલે તે બહુ ઉકું નહિ હોય એમ મને સ્પષ્ટપણે લાગ્યું.

રોડક પ્રયત્ન કર્યો પછી હું પાણીની સપાટી પર આવી શક્યો. ત્યારે વિમાનને બંગાર-એક ટુકડો જે દસ શીટ લાંબો હતો-તથા વિમાનની બેઠક ની માદીના સંખ્યાબંધ રબર મારી આમળ મેં તરતાં એવાં. મારી પાછળ પેટ્રોલ બળી રહ્યું હતું તેની અરમી અને લામવા માંડી.

લીપણુ દશ્ય

મેં આજુબાજુ જોયું તો મેં કદી ન જોયેલાં એવાં કમકમાટી બર્થો દ્રસ્યો મારી નજરે પડ્યાં. આવાં દ્રસ્યો મેં સિનેમાના પડદા પર પણ જોયાં ન હતાં. સિનેમામાં વિમાન તુટી પડવાના કે અકસ્માતમાંથી બચાવવા વિમાનને નીચે ઉતારવામાં આવે છે તેને લમતાં જે દ્રસ્યો સિનેમાના પડદા પર બતાવવામાં આવે છે તે દ્રસ્યો મને આની આમળ સાવ અવાસ્તવિક લાગ્યાં. સામાન્ય રીતે કલ્પવામાં આવે છે એના કરતાં અનેકગણું વધારે તુકસાન આવા કિસ્સામાં યતું હોય છે.

આ કિસ્સામાં પેટ્રોલની ટાંકીઓ તુટી મઈ હશે એવ લાગે છે, આમ

ચવાથી પેટ્રોલ પાણી પર પથરાઈ ગયું હતું. જમણી બાજુની જે પાંખ બળી રહી હતી તેને લીધે પેટ્રોલ વધુ ઝડપથી સળગી રહ્યું હતું.

ભયાનકે આગ!

બડકે બળતા વિમાનની આગની જ્વાળાઓ બસોથી ચારસો ફુટ જેટલા વિસ્તારમાં પથરાઈ ગઈ હતી. આ આમ મારાથી માત્ર વીસ જ ફુટ દુર હતી. આ જ્વાળાઓ લાલચોળ રંગની અને ઘગધમતા લાવારસ જેવી હતી અને તેનું સ્વરૂપ એકદમ ભયાનક લાગતું હતું.

આ ભયાનક જ્વાળાઓ આકાશમાં પચાસ ફુટથી ઉચે સુધી પહોંચી ગઈ હતી અને એમાંથી નીકળતા ગાઠ ધુમાડાઓ તો જ્વાળાથી થે ઉચે પહોંચી ગયા હતા. હું જીવતો છું એ સ્વરૂપ મને થોડા સમય બીજા કાંઈ ખ્યાલ ન રહ્યો.

પાણીની સપાટી પર બીજું કોઈ દેખાતું ન હતું. મારા સાથીઓનું શું થયું હશે એની હું કલ્પના પણ કરી શકતો ન હતો. તે બધા વિમાનમાં જ હતા કે વિકરાળ અને વ્યાપક આગ ના જડબામાં સ્વાદા યથ ગયા હશે. એ વિશે મને કાંઈ ખબર ન હતી. જીવતા રહેવાનો અને તે વ એકલા જીવતા રહેવાનો અતુભવ મને વિચિત્ર લામતો હતો, પણ હું સાવ બમ-મુકત છું એમ તો મને નહોતું જ લાગતું. આંધળા કરી નાંખે એવી આમ મારી સમીપ જ હતી અને મને ગળી જવા તબયાર હતી! રાક્ષસી કદના વિમાનના અરધાથી વધુ ભાગને તો આમ ક્યારની ગળી ગઈ હતી.

આગને માનવીની જીંદગીની કાંઈ જ પરવા ન હતી. એના માર્ગમાં માણસ કે વાંત જે કોઈ આવતું તેને તે સ્વાદા કરી જતી હતી અને અખિલ બ્રહ્માંડને પોતે સ્વામી છે એમ માનતા માનવીની લાચારી તરફ બિહામણું અટકારવ કરી રહી હતી. આ બધું જોઈને મને લાગ્યું કે વિમાન તુટી પડતું હશે ત્યારે આ પ્રમાણે જ બનતું હશે અને અકસ્માતમાં સપડાયેલા લોકો એક આક્રમમાંથી માંડ બચે ત્યાં સામે બીજી આક્રમ ખડી જ હોય એવી કડચ પરિસ્થિતિ આવા અકસ્માતમાં સરળથ છે અધુરું.

આ વાર્તાના કેપી રાઈટ મુંબઈ “જઈકો પ્રકાશન”નો છે.

બુકકોપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલેક્ટરનું અને ઇનસ્પેક્ટરનું માટે મળે :

આર. વી. કુલ

૧૨ બાકલી આર્બડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોલકાતા ડાયરેક્ટ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેદાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

લગ્ન પ્રસંગો માટે
અમને મળો.
સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.
 શ્રી કેપીટનની અંબલ દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોર્ટ
 પક્ષ ભાગમાં તમારે કુદામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ડાક્ટ લઈશું.
કેપીટનસ બાલકની હોટેલ
(ધી કેર્નર મીડાઈ હાઉસ)
 ઓ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.
 ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક
બુકશોપર, બુસાફરી, લીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
 હાઈસ્તાન અગર ડુનીયાના કોર્ટ પક્ષ ભાગની હવાઈ ટ્રિપ્સ અગર જમીન
 માગે બુસાફરી કરવા ઘેર ઘાં અમારી મારફતે પુર્ણ કરો.
 ઇન્ડો, આગ, ચોરી, ફલ્લક, અભ્યમાત, પ્લેટ્વાસ, વિગેરેના નીમા અમે
 હતરાવી આપીએ છીએ.
 ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેન્યુ ફ્લીયરન્સ
 સર્ટીફિકેટ કે નેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
 બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.
 નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ સોર્થવેસ્ટીયા અને થાઈલાંધ
 ઈનરચુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.
Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ
 આંબા અબાધ, લીલી અબાધ, રતાળ અને સુરણની ગ્રાસમ
 ચાલુ છે. આડું શી ૧-૦ રતલ, લસણ શી. ૨-૦ રતલ.
 પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.
 છુપરી અને ચેવલી પાન બનર ભાવ, પોસ્ટલ બ્લક. બારકોટ ગોલ
 શી. ૧૦-૬ લાંબી અને ૨કવેર બારકોટ શી. ૧૧-૬ ડબલ.
 રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજમન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરવ
 ધ્યાન આપી કોર્ટ પક્ષ નરેટ પરમીટ હવાની ચોકલશું.
All prices subject to Market fluctuations.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!
 બેકરમ છુટ, ઠાઈનીબકમ છુટ, વોઈટેબ, હરેસોબ ચેસ્ટ,
 સાઈલ વોઈ જોફીસ ડેસ્ક, છુક ટેસ, ટેબલ, તબન કીકાયત
 ભાવે જરીરી શકશે. બંને પધારી લાભ લેવા છુકશે તાલ.
—જોકસ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—
 ને હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈ-
 યાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંજાવો અને નેપાર
 આગલ વધારો.
L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં
—ધી—
ન્યુ ઈન્ડીયા ઈન્ડ્યુરન્સ
કંપની લીમીટેડ
 સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ
રૂસ્તમજી જલભાઈ રૂસ્તમજી
૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,
ડરબન — નાટાલ.
 સેવા અને નિર્ભયતા
માટે અમને મળો.
 બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.
 પી. ઓ. જોકસ ૧૬૧૦.
 રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
 ડરબન.
 ટેલીફોન્સ:
 ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
 રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

નારી જગત

દ્રીઝન ટ્રાયલ કોર્ટની મોકુફી

લક્ષ્મીબનો વાસ

એક દિવસ ભગવાન વિષ્ણુએ લક્ષ્મી અને પુણ્યું : હે પ્રીયે! સ્ત્રી ભતિમાં તમારા વાસ ક્યાં છે? ત્યારે લક્ષ્મીએ જવાબ આપ્યો : પ્રભુ! જે સ્ત્રી માતા પિતા, સાંસુ સસરા આદિ વડીલોને માન આપે છે અને પતિ ઉપર સાચો પ્રેમ રાખે છે તેને ત્યાં મારો વાસ છે.

જે સ્ત્રી સુંદર આલુપણથી નહિ પણ સદાચારથી પોતાના અંગને શુભારે છે; કંઠકથી નહિ પણ હાનથી પોતાના હાથને શોભાવે છે; નવા અભિલાષોને નહિ વધારતાં આત્મ સંપત્તો જ વધારે કરે છે; સર્વ સાથે સૌજન્યતાથી વર્તી-સલાહ સંપત્તી રહે છે. અને સદા મધુર વાણીથી ખોલે છે તેને ત્યાં મારો વાસ છે. જે સ્ત્રી સદા ઉલ્લેખી, સંતોષી, પ્રસન્નમુખી, મિતાહારી રહીને પોતાના હૃદયને અને શરીરને પવિત્ર રાખે છે તેને ત્યાં મારો વાસ છે.

જે સ્ત્રી પોતાની ભતની, બાળ-બચ્ચાંઓની, પતિ અને કુટુંબીજનોની સંભાળ રાખે છે; બાળકોને પ્રિતિ પુસ્તક પોતાની બને ઉછેરી ઠેળવે છે તેને ત્યાં મારો વાસ છે.

આ કથન બોતાં સ્ત્રીઓમાં કળવણી નો પ્રચાર નહિ થાય ત્યાં સુધી સંસાર મુષારા જેવું કશું જ બની શકવાનું નથી પ્રથમ સ્ત્રીઓને ઉત્તર કરી જન તાને સદાચારી બનાવશે ત્યારે દેશનું કલ્યાણ થશે

—ત્રેપક : છે.ટાલાલ ક. પંચમાર. નાઇલોનની સાડી અને લોક સંપર્ક

વડોદરા જિલ્લાના રજી મામે લોક-સંપર્ક માટે ગમેલી વડોદરાની શીમેલ ટ્રેનીંગ સ્કૂલની શિક્ષિકાઓને મીડી સીમકી આપતાં શ્રી રવિશંકર મહારાને જણાવ્યું હતું કે આચાર્યને અર્થ આચરણમાં મુકતું તે થાય છે. તમે તો મોઢ આચરણમાં મુકતાં જણાતાં નથી. 'નાઇલોન'ની સાડી એ પહેરી રેડિયો સલાવવા અને બાળકોને તેની ઠેળવણી આપવી તે કેવી રીતે બને? આ રીતે અત્રે તમે મામડાંની સ્ત્રીઓને સંપર્ક નહિ સાધી શકો ઉપરનો રાજ સાચવો અને મૂળ સડે તેનો શો અર્થ?

સામુદાયિક લગ્નો -

મહેમદવાદ ખાતે તાજેતરમાં ચરોતરના વહોરા કોમના સામુદાયિક લગ્નો થયાં હતાં. એક જ માંડવે થયેલાં ૭૫ લગ્નોમાં ચાર હબ્બરથી પણ વધુ વહોરા કોમનાં સ્ત્રી-પુરુષોની હાજરી હતી. બુબ જ સાદાઈથી

થયેલાં આ સામુદાયિક લગ્નોને લીધે વહોરા કોમના એક લાખ રૂપિયા બચાવવા હતા એટલું જ નહિ. પણ કોમની ૬૮ પેટા-જાતિઓ વચ્ચેના બેદબાબ જુસાઈ ગયા છે.

વહોરા કોમ માટે સામુદાયિક લગ્નો નો આ પહેલો પ્રસંગ છે અને તેને યુવરાતની વહોરા કોમના સામાજિક ક્ષેત્રે "કાંતિકારી પગલું" મણવામાં આવે છે.

વળી સ્ત્રીઓને જલદી છુટાછેડા આપી દેવાય છે તે અંગે પણ આ પગલું અંકુશરૂપ બની રહેશે એમ માનવામાં આવે છે.

મુંગોમાર

દેશાભ્યાસમાં, આંધ્રપ્રદેશ મારવાડી સંમેલનના એક ભાગ રૂપે યોગ્યેલી દમ્પતી સંમેલનમાં બાર મહિલા ઓએ -ધુંઘટપ્રયા દુર કરવાનો અનુરોધ કરતાં ભાષણો કર્યા તેના જવાબમાં પાંચ મારવાડી મહિલા ઓએ પોતાના ધુંઘટ દુર કર્યા હતા. આ પાંચ મહિલાઓમાં દેશાભ્યાસના નમરપતિ શ્રી બી. કિશનલાલના પત્ની એ પણ ત્યાં જ પોતાનો ધુંઘટ દુર કર્યો હતો. દમ્પતી સંમેલનનું ઉદ્ઘાટન દેશાભ્યાસના નમરપતિએ કયું હતું. આ પહેલાં ૨૫૦ ઉપર દંપતીઓ આ દમ્પતી સંમેલનને રથને સરઘસ કાઢીને ગયાં હતાં. તેમાંથી આશરે પચાસ મહિલાઓ ખુલ્લે માથે નીકળી હતી. આ દંપતી સંમેલને ધુંઘટપ્રયાનો અંત આણવાની મારવાડી કોમને હાકલ કરતો એક ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો.

શુદ્ધિ માટે ઉપચોગી પાકાં ટમેટાંની બરફી બનાવવાની રીત એક શેર પાકાં ટમેટાંનો રસ કાઢી બી, છોડાં ચાળી નાંખતાં એક શેર રસમાં અડધો શેર નાળિયેરનું બમણું નાખવું ને દેઢ શેર ખાંડ નાંખી સુસા પર ધુંઘટા જવું. ઘાટું ચણ જવા પછી એલચી નાંખી ચાળીમાં તળીયે ખાંડ બમરારી તેમાં મુરમગરમ બરફી રેડી પાચરવી. ઠંડી પડેથી કટકા કરી લેના. જેને નવી વાનગીઓ નીચેના સરનામે મોકલવા વિનંતી છે. 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

શ્રી શેરીયામાં રાજકોલના ૯૧ આ-રોપીઓ માટે ખાસ ટ્રાયલ કોર્ટ નો ૧લી ઓગસ્ટે આરંભ થયો હતો જેમાં પ્રથમ બચાવ પક્ષના વકીલોના અગ્રણી મી. એ. આઇ. મેઇઝલ્સ ક્યુ. સી. એ અમુક આરોપીઓને ભુતકાલીન સંબંધોને લીધે મી. જસ્ટીસ એફ. એલ. એચ. રમ્ફ અને મી. જસ્ટીસ ને. એફ. લુડોર્ફ તરફથી પુર્ણ છાપને લીધે વારતવિક ન્યાય ન મળી શકે એવો મનમાં ડર રહે છે. જેથી ત્રણ જાને પૈકી એ એ જાને એ આ કોર્ટમાં ન્યાયાધિય તરીકે ન રહેવું જોઇએ. એવી માગણી કરી હતી. પ્રમુખ જજ મી. જસ્ટીસ રમ્ફે આ માગણીને ખ્યાનમાં લઈ એ બાબત વિચાર કરવા માટે ટ્રાયલ કોર્ટને ૪થી ઓગસ્ટ પર મુદતની રાખી હતી. અને સોમવાર તા. ૪થી ઓગસ્ટે ફરીથી કોર્ટની શરૂઆત થતાં એક જજ મી. જસ્ટીસ ને. એફ. લુડોર્ફે પોતાનું નિવેદન રજૂ કરીને પોતે નિરૂત થતા હોવાનું જણાવ્યું હતું. પ્રમુખ જજ મી. જસ્ટીસ રમ્ફે પોતાની બાબતમાં ટેલેન્કાં છાપા ના હેવાલો અને બચાવ પક્ષના વકીલ મી. મેઇઝલ્સની-માગણીના રદીયાના

જવાબ આપી પોતે એ આરોપી કે સાથી જાને સાથે પુર્વે કશો મત નહોતા ધરાવતા તે પુરવાર કયું હતું. અને પોતે કોર્ટથી નિરૂત થતા નથી ઇચ્છતા એમ વિધિત કયું હતું. જેનો મી. મેઇઝલ્સે રવીકાર કરી આ પરિસ્થિતિમાં આ કોર્ટ કામદેસર ન હોવાનું જણાવ્યું હતું. મી. જસ્ટીસ રમ્ફે ખીબ એક નવા જજની નીમણુક ગવર્નર જનરલ અને ન્યાય પ્રધાનની સંમતિથી થવા માટે અને તે ગેઝેટમાં બહાર પડે એ માટે એ ટ્રાયલ કોર્ટને ૧૧મી ઓગસ્ટ પર મોકુફ રાખી હતી.

મી. હામ્પ્ટો પાછા ગયા જનરલ જનરલ જસ્ટીસ કમીશન તરફથી પ્રીટોરીયામાં ૧લી ઓગસ્ટે શરૂ થયેલી ટ્રીઝન ટ્રાયલમાં યુરોપથી આવેલા ૩ નીરીક્ષકો પૈકીના એક ડો. એડવર્ડ હામ્પ્ટો તા. ૪થી ઓગસ્ટે એરથી પાછા યુરોપ રવાના થયા છે. જવા અગાવ તેમણે કહ્યું હતું કે, ટ્રાયલ કોર્ટનું કામ ખોરાંખે પડ્યું છે પાછું શરૂ થાય ત્યાં સુધી પોતે રોકાઈ શકે એમ નથી કારણ કે તેમને માટે યુરોપ માં ઘણા કામો રાહ જોઈ રવાં છે અને પોતાની સંસ્થાની ફરજ પર સત્તર હાજર થવું જોઇએ.

જીવનશક્તિ

યુરસાનું પરિણામ

શરીરની બધી ક્રિયાઓ પર અંકુશ રાખનાર એક શક્તિ છે. એને જીવન શક્તિ કહે છે. દા.ત. આપણે મોઢવર વધારે પ્રમાણમાં ખાઈ લીધું હોય તો તે વધારાના પદાર્થને બહાર કાઢવાનું કામ આ જીવનશક્તિ દ્વારા જ થાય છે. જોડો પેશાબ થાય છે તે પણ આપણી જીવનશક્તિ દ્વારા જ કરીએ છીએ. આ બધાં કાર્યો જુદાં જુદાં અંગોની સહાયતાથી જીવનશક્તિ કરે છે. શરીરની અંદર ચાલી રહેલી વિવિધ ક્રિયાઓ માટે વિવિધ અંગો છે. આ દરેક અંગ જીવનશક્તિના માર્ગદર્શન પ્રમાણે ચાલે છે. આપણે રોજેરોજ ખોરાક અને પાણી લઈએ તેમાંથી પણ ટેલકાક વધારાના પદાર્થો છુટા પડે છે. તે પદાર્થોને બહાર કાઢવાનું કાર્ય પણ જીવનશક્તિના માર્ગદર્શન દ્વારા જ થાય છે. જીવનશક્તિ આપણા શરીરના એકેએક ભાગને, એકેએક ધાતુને સાફ કરવાનું કાર્ય સતત કરે છે. કયાંય કચરો જમા ન થાય એવું ધ્યાન આપવાપર રાખે છે. અને મોઢ કારણના લીધે કયાંક કચરો જમા થયો હોય તો તેને બહાર કાઢવાને તાત્કાલિક ઉપાય લે છે. વધુ ખાવાને કારણે થતા જોડા-ઉલટી અને માટેનો તદ્દન સાદો દાખલો છે.

યુરસાથી શરીરમાં રહેલું રસ તત્વ બળી જવાની ક્રિયા અતિ ઝડપથી થાય છે. સામાન્યતઃ શરીરના રસ તત્વ પરની આ ક્રિયા ઉનાળામાં જ થાય છે. પરંતુ જે વ્યક્તિને યુરસો કરવાની આદત હોય છે તેના શરીર માં આ ક્રિયા હરહંમેશ થતી રહે છે. આથી આવા લોકો પિત્તના પ્રદોષ ને ઠારણે થતા જ પ્રકારના રોગોને બોમ બનતા હોય છે. યુરસાના આચરણની પ્રકૃતિ પિત્તપ્રધાન જ હોય છે. તેની પાછળ આ કારણ છે. શરીરનું રસ તત્વ માથુસને પુષ્ટ બનાવે છે, બળવાન બનાવે છે, સુદૃઢ બનાવે છે. ન્યારે અગ્નિ તત્વ પ્રમાણ કરતાં વધી જાય છે ત્યારે સાચી વિપરીત પ્રક્રિયા શરૂ થાય છે. યુરસો અગ્નિ તત્વના પ્રમાણને વધારી છે.

યુરસા પર અંકુશ રાખવાનું અને યુરસાની આદત હોય તો તેનો ત્યાગ કરવાનું આટલા માટે જ કહેવામાં આવે છે. -યુરસાથી વિરૂત બનેલા પિત્તને કારણે જે વિકારો પેદા થાય છે તેમાં દવાઓ કંઈ જ કામ કરી શકતી નથી. ચિકિત્સકના હાથ ત્યાં હેલા પડે છે.

સામાર સ્વીકાર : શ્રી. નાયક ટ્રેડીંગ કું. માગણુકા (ઇ. ઓ.તું લવાજમ ઉપરાંત લેટ) ૧-૧-૦.

હિંદુ ધર્મની મહત્તા

લેખક: યોગી હુશીયન

બાબાનતરકાર: પ્રીન્સીપાલ ડાહલતરાય મગનલાલ દેશાઈ (ફીલ્ડ)

જીવનમાં જીવું વિજ્ઞાન, ધર્મ અને સંસ્કૃતિ હિંદુ ધર્મનાં છે. એમનાં ધર્મ પુસ્તકો "ચાર વેદ" દુનીયાના પુસ્તકાલયમાં જીવનમાં જીવના પુસ્તકો છે. આધુનિક વિજ્ઞાનને જે વસ્તુઓ નવિન લાગે છે તે તેમાં લખાઈલી છે. ફર ફરના અગમ્ય ભૂતકાળમાં તેનાં મુળો છુપાઈલાં છે. સર જેમ્સ હન લખે છે કે: જ્ઞાનની સરિતા અચંત્રવાદ ના સત્ય તરફ વહી રહી છે. વિશ્વ એક મહાન વિચાર રૂપે પ્રગટ થાય છે અને નહિ કે એક મહાનચંત્ર તરીકે. આ વિચાર હિંદુ તત્ત્વજ્ઞાનના કેન્દ્રિત વિચાર છે. અને એ જીવનમાં જીવે છે. હિંદુ ધર્મનો પ્રચાર ચર તરફથી શિષ્યના મુખ દ્વારા થયો છે. એની અંદર અગમ્ય પુરાણશાસ્ત્ર, સંકેત વિદ્યા કે જેની સાથે સર્વને દુનિયા, દેવ અને દાનવ, ભદ્ર અને રહસ્યવાદ વિનું મિશ્રણ કરવામાં આવ્યું છે. પરંતુ એનું એ ચોખ્ખું પૃથક્કરણ કરવા માં આવે તો એમાં ચોખ્ખા સાદા સિદ્ધાંતો જોવા મળે છે. આ આંતરિક માત્ર છે જે દ્વારા આત્માની ઝાંખી યદ શકે છે.

ગીતાના ૧૦મા અધ્યાયના ૧૦મા શ્લોકમાં કહ્યું છે કે:

"હે યુગકેશ! સર્વ જીવોના હૃદયમાં આત્મા પૂરું હું સ્થિત છું અને જીવો નો આદિ, મધ્ય ને અંત પણ હું છું." પરમેશ્વર સર્વ જીવોનો આત્મા છે. અને સર્વની વચમાં, સર્વનો અંતકરણમાં રહ્યો છે. સર્વ જીવોનો આદિ મધ્ય ને અંત તે જ છે. જેથી પ્રત્યેક વસ્તુ સાથેનો તેનો સંબંધ નિશ્ચિત થયો છે. તે સર્વ જીવોનો આત્મા છે એવું કહીએ એટલે સર્વમાં તેનો પ્રભાવ છે એ સ્પષ્ટ થઈ જાય છે. ઠાક એવો પદાર્થ નથી કે જ્યાં તે નથી અને જ્યાં તેનો પ્રભાવ દેખાતો નથી. પરંતુ જોનાર ની દ્રષ્ટિમાં બેદ હોય છે. જેથી તે પૂછે છે કે જ્યાં એનો પ્રભાવ દેખાતો હોય તે સ્થાન ખતાવો. વસ્તુતઃ એવું એક પણ અણું નથી કે જ્યાં તેનો પ્રભાવ દેખાતો ન હોય. એટલા માટે કહ્યું છે કે, ભૂત-અર્થાત જાનેલા પદાર્થ ના આદિ, મધ્ય ને અંત તે જ છે. સર્વનું ખીજ હૃદય છે અને તેનો વિસ્તાર વિશ્વ છે. એટલે સમસ્ત વિશ્વ એની દિવ્ય વિભૂતિ છે.

હિંદુ ધર્મનું ધ્યેય છે કે, પ્રાણી માત્રનો પોષણદાર પ્રજા છે. આપણો ખરો આત્મા પ્રજા છે. નહિ કે દેહ, મન કે ઇન્દ્રિયો

પ્રજીને પામેલો ભક્ત કહે છે: "હું તે છું" હસસ-કાષ્ટટ પણ આજ મતલબનું એક વાક્ય ઉચ્ચારે છે: "મારા પિતા તરફ મારા દારા જ જઈ શકાય છે. જે શબ્દો હું ઉચ્ચારું છું તે શબ્દો મારા નથી પરંતુ મારા પિતાના છે, તે પિતા મારા હૃદયમાં વાસ કરે છે."

(જોહન ૧૪-૬-૧૦)
હિંદુ ધર્મશાસ્ત્રમાં સ્વર્ગ વિષે સુચન છે. પરંતુ સ્વર્ગ એ હિંદુ ધર્મનું ધ્યેય નથી. એનું ધ્યેય તો એ છે કે, "હું તે છું." આ વસ્તુને ઝોળખવી જોઈએ. હિંદુ ધર્મમાં એવી માન્યતા છે કે, મનુષ્ય ગમે તેવો ખરાબ હોય, છતાં મુજ મુદ્દે તો તે શુદ્ધ ને પવિત્ર જ છે. અને ભવિષ્યમાં એક સાધુ તરીકે પ્રકાશવા માટે જન્મે છે. જીવા જીવા જન્મોના જીવનમાં મુખ્ય દુઃખનો અનુભવ લઈ ધીમે ધીમે તે પ્રજીનું પદને પામે છે. ત્યાર પછી એ પ્રજીને પામેલા સાધુ તરીકે પ્રકાશે છે.

હિંદુ ધર્મમાં ધણી દેવ દેવીઓની મૂર્તિઓ છે. જે દ્વારા પ્રજીનું સ્મરણ કરાય છે. પરંતુ આનો અર્થ એવો નથી કે પ્રજી ધણા છે. પ્રજી તો ફક્ત એક જ છે અને પ્રજીને એ બાબતની પરી નથી. કે આપણે તેને કયા નામે યોલાવીએ, અગર કયા ભતનું તેનું ચિત્ર દેરીએ.

પ્રજીને તો એક જ બાબતની નિસખત છે કે આપણા હૃદયમાં તેને માટે કેટલો પ્રેમ છે. અને તે પણ એમ નહિ કે આપણે તે પ્રેમ કેવી રીતે વ્યક્ત કરીએ. આજ કારણને લીધે હિંદુ ધર્મમાં સર્વધર્મસમભાગના વધુ પ્રમાણમાં જોવામાં આવે છે. હિંદુઓ ખીજ ધર્મ પ્રત્યે અને ખીજની ધર્મ જાન તરફ માન દર્શાવે છે. હિંદુ ધર્મ પ્રમાણે પ્રજી નિરાકાર છે અને સાકાર પણ છે. આ વસ્તુ સમજવી મુશ્કેલ છે, છતાં જીવં જીવં દ્રષ્ટિશીલુથી જોવાય તો એ સમજી શકાય તેવું છે. પ્રજી સર્વશક્તિમાન છે, પ્રજી ઠાક પણ પ્રકારનું રૂપ પારી શકે છે, તો શું પોતાનો ભક્ત જે રૂપમાં પ્રેમ અને લાગણીથી બને છે તે રૂપ શું ધર ન લઈ શકે?

વળી પ્રજી અસીમિત અને અનંત છે. છતાં ભક્ત આધિન ભગવાન પોતાના ભક્તને રાજી રાખવા સાકાર રચ્ય જ્યે છે.

ભગવદ્ ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણ કહે છે કે: "તે અસીમિત અને સીમિત પણ છે. સર્વજ્ઞ, પુરાતન, અણુંથી પણ સુદમ

સર્વને પારણ કરનાર અચિંત્ય સ્વરૂપ છે." તે પ્રજી સર્વજ્ઞ, સર્વ શક્તિમાન, અને સર્વબ્યાપક હોવાથી. આપણે તેને મને તે રીતે જાણીએ છતાં તે આપણને સમજે છે.

સવાલ: તમારા ધર્મને વિશ્વના ખીજ ધર્મો સાથે શું સંબંધ છે? આ બાબતમાં તમારો શું મત છે?

જવાબ: ધર્મમાંથી પુરાણશાસ્ત્ર, સંકેતવિદ્યા, રીત રિવાજ, પુજા અર્ચના વગેરેને રૂપસદ આપવામાં આવે તો અમુક સિદ્ધાંતો એવા મળી આવશે કે જે બધાને ધર્મમાં અસ્તિત્વ. ધરાવે છે. પ્રજી સર્વબ્યાપક છે, સર્વજ્ઞ છે, સર્વ શક્તિમાન પણ છે. અને જે આપણે સદાચારી જીવન જીવીએ તો પ્રેમાજ અને ન્યાયી પ્રજી આપણને જે જોઈએ તે આપશે. અને એ પણ માણસ પડશે કે દુનિયાના સમુળા ધર્મોનું નીતિશાસ્ત્ર, નીચેના સોનેરી નિયમ પર બંધાયેલું હોય છે.

"જેવા વર્તનની આશા ખીજ તરફથી રાખો, તેવું જ વર્તન તમારે ખીજ તરફ હોવું જોઈએ."

સાંભળી ધર્મનું તત્વ, ધારણ હૃદયે કરો; પોતાને જે પ્રતિકુળ, અન્યને નવ આચરો.

સમુળા ધર્મો પાપનો નાશ કરવા માટે આંતર સંબંધનો માત્ર ખતાવે છે: જે કે આ માટે જીવા જીવા ધર્મો જીવા જીવા માગે ખતાવે છે. જીવા જીવા ધર્મો વચ્ચે જે મુખ્ય બાબતપર મતભેદ છે તે વસ્તુ એ છે કે, વ્યક્તિ અને ઇશ્વર વચ્ચે શું સંબંધ છે? અને તેથી જ જીવા જીવા ધર્મો પોતાનાં ધ્યેય અને સાધનમાં જીવં પડે છે. પરંતુ બાવનાને સક્રિય બનાવ નાર માણસને માટે આ વસ્તુ બહુ મહત્વની નથી. જ્યારે તે ત્યાં પહોંચશે ત્યારે તે તેને સમજી લેશે.

સવાલ: ધર્મ એ સર્વદેશીય અનુભવ તરીકે દુનિયાની એકતા સ્થાપવામાં મંદદ કરશે કે પરસ્પર વિરોધી ઢાવા કરી અધકામણુ ઉત્પન્ન કરશે?

જવાબ: સત્ય એક જ છે, છતાં જીવં જીવં ધર્મશાસ્ત્રો તેને જીવી જીવી રીતે નિરૂપણ કરે છે, જેથી મત મતાંતરે ઊભા થાય છે અધ્યાત્મિક પ્રગતિ અનુસાર એ નિરૂપણ જીવં જીવં હોય છે છતાં જે ખુલા મનથી વિચાર કરશે અગર કંઈયું કરશે તો ધર્મશાસ્ત્રોમાં ધુસેલી ખોટી પ્રથાઓ અર્થહીન જણાશે. સત્ય નો જ ન્યાય મશે અને સર્વદેશીય માનવધર્મ કે જે સારાને માનવ સમાજને ફરીથી વ્યવસ્થિત બનાવશે અને તે જ સર્વને એકત્રીત કરશે.

સવાલ: ધર્મ તમને જીવન જીવવાના નિયમો ખતાવે છે. અને તે નિયમો તમે તમારા જાહેર જીવન તેમજ વ્યક્તિમત જીવનમાં ઉતારી શકો છો?

જવાબ: વ્યક્તિમત અને સામાજિક શાંતિ સ્થાપવાને માટે હિંદુ ધર્મમાં એક સુદર ઉપાય ખતાવવામાં આવ્યો છે કે જેના ઉપર નૈતિક જીવનની ઇમારત ચણી શકાય અને એ એક સાદી વસ્તુ છે.

"હે યુગકેશ! સર્વ જીવોના હૃદયમાં આત્મા પૂરું સ્થિત છું અને જીવો નો આદિ, મધ્ય ને અંત હું જ છું" (ગીતા ૧૦-૧૨) એ અનુસાર જ્યારે મને ખબર પડે છે કે મારા દેહમાં જે આત્મા રહેલો છે. તે જ તમારા દેહમાં પણ છે. તો હું જે વસ્તુની ઇચ્છા કરું તે જ વસ્તુ શું હું તમારે માટે ન ઇચ્છું? આ વિચારથી આપણા જીવનમાંથી સ્વાર્થ દૂરતી બાવ ના નષ્ટ થાય છે. "મારું ને તારું"ના વિચારો ટળી જાય છે જીવન પ્રજી મય બને છે. અને જે રીતે હું મારી પોતાની જાતને દુઃખ દેતાં અચકાઈ છું તે જ પ્રમાણે ખીજને દુઃખ દેતાં પણ અચકાઈશ.

અને જ્યારે મને જ્ઞાન થાય છે કે, હું દેહ નથી પરંતુ દેહમાં રહેલો આત્મા છું. ત્યારે હું શું મારો વખત નકામો ખરખાદ કરીને ભોગ વિલાસ ભોગવીશ? ધન દોહાત એકઠી કરીશ? નહીં. જ્યારે મને જ્ઞાન થાય છે કે, આ બધી વસ્તુઓ હું એકતા નથી પરંતુ દેહ, મન અને ઇન્દ્રિયો છે. ત્યારે એવી લાલસા જ નથી રહેતી. જેને આ વસ્તુ નું જ્ઞાન થયું છે તેના જીવનમાં લોભ, તીરસ્કાર, લાલસા વિગેરેને સ્થાન હોતુ નથી. એમનાં જીવનમાં ભય અને દુઃખને પણ સ્થાન હોતુ નથી. કારણ કે વારતવમાં આ બધી વસ્તુઓ અનુભવ તો મન, દેહ અને ઇન્દ્રિયોને થાય છે. આ પ્રમાણે પરમપદને પામેલા મહાત્માઓ બાજુ વસ્તુઓ, અને જીવનની મુખ સામગ્રીથી તદન નિરૂપ્ક રહે છે. "હે પાપ્ય મનુષ્ય જ્યારે મનમાં બરેલી સર્વ કામનાઓ જાણ દે છે અને આત્માથી જ આત્મા માં સંતુષ્ટ રહે છે, ત્યારે તે સ્થિત-પ્રમદ કહેવાય છે." (ગીતા ૨-૫૫).

અનુભવ દ્વારા આપણને એ વસ્તુનું જ્ઞાન થાય કે હું એ જ પરમાત્મા છું કે જે સર્વના હૃદયમાં વાસ કરી રહેલો છે. અને જેનાથી આ દુનિયામાં મુખ અને શાંતિ મળે, તથા બાવિ દુનિયામાં અનંત આનંદ મળે એને પામવું એ જ જીવનનું ધ્યેય હોવું જોઈએ.

(With the kind permission of the 'Star' 8-3-58 Johannesburg, S. A.)

વિનિત જોડણી કોશ
(જીવનની કે જીવનની ડીકશનરી.)
જીવનના વિભાગોનો - ઈન્દિયન ઓપિનિયન
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

સમાચાર સંગ્રહ

યુનીયનનું અવનવું

—દક્ષિણ આફ્રિકા અને હોલેન્ડ વચ્ચે રજા ઓગસ્ટે વેબટ લીક્વિટીંગની જે દરિયાઈ યવાની હતી તે આર્થિક કુશળીને લીધે રદ કરાઈ છે.

—યુરોપીયનની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટે મીસે એમ. જે. મોર્ટીમરને તેના વાડ ૧૫ કુતરા પાલેલા જેના બહુવાયા ભહેર શાંતિમાં ભંગ પડે એ માટે પાંચ પાઉન્ડનો દંડ કરી ૧૪ દિવસમાં બે સિવાય બીજા કુતરાને દુર કરવાનો હુકમ કર્યો હતો. જેનો અમલ ન થશે તો તે કુતરાઓને મારી નાખવાનો હુકમ અપાશે.

—પ્રીટોરિયાના વિજ્ઞાનીઓની ઉપ-અંદ નીરીક્ષક ટોળાએ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ જુલાઈ ની ૨૯મીએ જે એક્ષપ્લોર ન. ૪ આકાશમાં છોડ્યો હતો તે જનમતમાં સૌથી પહેલો જોયો હતો.

—વડા પ્રધાન મી. જે. જી. રાઘવચંદ્ર દાલમાં કેપટાઇનની ફોલ્ક્સ હોસ્પિટલ માં છે જેમનાં આરોગ્ય-સંબંધે ડોક્ટરોએ દર બપોળે દીવસે જુલેટીન બહાર પાડવાનું સ્ટેટ ઇન્ફોર્મેશન ઓફીસ સાથે ગોઠવણ કરી છે.

—કલેરવુડ (ડરબન) ઇન્ડિયન હાઇ-સ્કૂલની હાયબ્રીડને ‘એમ. એલ. સુલ તાન ચેરીટીબલ એન્ડ એડ્યુકેશનલ ટ્રસ્ટ ફંડ’ તરફથી ૧લી ઓગસ્ટે ૧૫૦૦ પાઉન્ડની રકમ નાતાલના ડેન-વણી ખાતાના ડિરેક્ટર ડો. ડબ્લ્યુ. જી. મેકગ્રોઈ દ્વારા અર્પણ વિધિ થઈ હતી. તેમણે આખર માનતા કહ્યું હતું કે નાતાલમાં સરકારી શાળાની હાયબ્રીડ માટે મળેલી ખાનગી રકમો પૈકી આ સૌથી મોટી રકમ છે.

—ડરબનની શાસ્ત્રી હોલેજના વાઇસ પ્રીન્સીપલ મી. એમ. બી. નાઇક અમેરીકાની ન્યુજર્સીની ટ્રેન્ટન સ્ટેટ ટીચર્સ હોલેજમાં બ્યોગ્રાફીના પ્રોફેસર નીમાયાથી કુટુંબ સાથે કેપટાઇનથી ન્યુયોર્ક જતી સ્ટીમર પકડવા ૩૧મી જુલાઈએ ડરબનથી એરમાં વિદાય થયા હતા. તેઓ સાયન્સના ગ્રેડ્યુએટનું માન ધરાવવા ઉપરાંત રોયલ બ્યોગ્રાફીકલ સોસાયટીના ફેલો પણ છે. તેમજ તેઓ આ શીનીક્સ સંસ્થાના પણ એક ટ્રસ્ટી હતા અને વિદેશમાં એકાદ વર્ષ માળવા ઇચ્છે છે.

—ડરબનની રોક એન્ડ ફોરમમાં ૩૦ મી જુલાઈએ કાઉન્સિલર ડી. એ. બ્લેકલીએ કરેલા બાપજમાં આમોડી કરી હતી કે, આવતા ત્રણેક વર્ષમાં ડરબનને પાણી માટની નવી યોજના માં ૮૦ લાખ પાઉન્ડ ખર્ચવા પડશે. અને મીટરની સીસ્ટમ રાખવી પડશે. હમણાં અમનેની ઉમ છ કરોડ ત્રીસ

લાખ જેલન પાણી આપી શકે છે. રોજના સરેરાસ સાડાચાર કરોડ જેલન પાણી વપરાય છે તેમાં પ્રતિ વર્ષે વધારો થાય છે.

—પ્રીટર મેરીટાઇમર્ગનાં હેનલી ડેમમાં કરોડ ૭૦ લાખ જેલન પાણી રહી છે. તેમાંથી વાર્ષિક બે અબજ ૫ કરોડ ૫૦ લાખ જેલન પાણી વપરાતું હતું પણ અયા વર્ષના ઓગસ્ટ માં મીટર સીસ્ટમ ચલાવી એક વર્ષ માં એક અબજ ૮૬ લાખ ૬૦ હજાર જેલન જ વપરાયું છે એટલે પર લાખ ૭૦ હજાર જેલન પાણી બચ્યું છે ૧૯૫૬-૫૭માં રોજ ૬૫ લાખ જેલ વપરાયેલું પણ ૧૯૫૭-૫૮માં ૫૧ લાખ ૧૩ હજાર જ વપરાયું છે.

—આફ્રીકા-સહરાની નીચેના પ્રદેશોનું નીરીક્ષણ કરવા ત્રણ માસના પ્રવાસે નીકળેલા યુનાઇટેડ સ્ટેટના ૨૦ ડીપ્લોમેટ ૧લી ઓગસ્ટે નોંખાઈ આવ્યા છે તેઓ ધાના, યુગાન્ડા, અને રોડેશિયા ફરી આવ્યા છે અને અહીંથી સ્વાઝીલેન્ડ તથા લેરોન્ડા માફર્સ જશે.

—સાઉથ આફ્રીકાની મેડીકલ રીસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યુટના ડિરેક્ટર પ્રો. ઇ. એમ. કલુવરે ઇસ્ટ લંડનની રોટરી ક્લબમાં ૧લી ઓગસ્ટે આપેલા બાયજમાં કહ્યું હતું કે પોલીયો માટે યુનાઇટેડ સ્ટેટ અને સ્કેન્ડીનેવીયામાં એક નવી જાતનું વાઇરસ શોધાયું છે જેનો જનમ ભર માં થોડા વખતમાં વપરાશ થશે જેથી વિશ્વમાં પોલીયોનો વ્યાપિ નાણુક થઈ શકશે.

—પહેલી જ વાર દક્ષિણ આફ્રીકાની બીન-ગોરી ક્રીકેટ ટીમ ફેનીયા એશીયન ક્રીકેટ એસોશિએશનના મહેમાન તરીકે નવ અહવાડીયામાં ૧૨ મેચો રમવા નેહાનીસબર્ગથી ૩૦મી જુલાઈએ એરથી નાપરોબી જવા વિદાય થઈ છે.

—ગ્રેટાસ્ટાઇનની સીટી કાઉન્સિલે ત્યાંના સીટી હોલ પર હંમેસા કરકતા યુનીયન-ફોર્મ અને યુનીયન જેક પૈકી ન્યારે સરકારી પ્રધાનો અને પ્રાંતિક એકઝેક્યુટીવ સભ્યોની હાજરી હોય તેવા પ્રસંગે યુનીયન જેકને ઉતારી મુકવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

—સરકાર જે વોટીંગ માટેની ઉમર ૨૧ પરથી ૧૮ વર્ષની કરવાની ધારણા પસાર કરશે તો કેપટાઇન અને આજી આજીના વધારાના ૧૬ હજાર ગોરા યુવકોને મત આપવાનો હક મળશે.

વિદેશના સમાચાર

—અમદાદ શહેરની મધ્યમાં આવેલી ઓપલ કંપનીની પેટ્રોલની ૧૦ વિશાળ ટાંકી પૈકીની એકમાં ૩૦મી જુલાઈએ અકસ્માત ઘડાઈ ચલાવી સાડા લાખ

જેલન પેટ્રોલ સળગી ઉઠ્યું હતું જેથી હજારો માણસ રસ્તા પર ભાગી ગયા હતા. ટાંકી પાસેના ૫૦૦ કામકરો એ વખતે ખાના અથવા જેથી ઠાંકની બન હાની નથી થઈ.

—યુનાઇટેડ સ્ટેટના મીલીટરી એરક્રાફ્ટ માં ચાલુ વરસમાં એક હજાર ઉપર એક્સિડન્ટો થયાં છે જેમાં ૬૬૪ માણસો મરી ગયા છે.

—ટીબેટનો પૂર્વ ભાગ જે ચીન હસ્તક છે તેમાં ચીનાઇ લક્કર સાથે ટીબેટનોએ યુનખાર બળવો જગા-બ્યો છે. ૩૧મી જુલાઈ સુધીમાં ૫૦ હજાર ચીના અને ૧૫ હજાર ટીબેટનો મરી ગયાનું મનાય છે. ગોરીલા પ્રકારના આ બળવાથી અંદાજે રોજ નાં ૩૦૦ માંખસો મરે છે એ રીતે કુલ આંકડો વધા કરે છે.

—લેખાનનમાં યુનાઇટેડ નેશનની જનારી નીરીક્ષક ટોળામાં જાપાનના ૧૦ મીલીટરી ઓફીસરો પણ મોકલવાની યુનેનો સેક્રેટરી જનરલ મી. ડામ હામરશોલે જાપાન પાસે કરેલી મામણીના જવાબમાં જાપાનીસ સરકારે ૩૧મી જુલાઈએ ચોકખી ના પાડી છે.

—નેપાળના રાજ મહેન્દ્રસિંહ તેમની રાણી સાથે મીરટર અને મીસીસ શાહ ના ચુપ નામે રામથી ૨૯મી જુલાઈ એ એરથી નાપરોબી આવ્યા હતા ‘પણ પાછળથી લોકો જાણી ગયા હતા કેનીયામાં તેઓ એક અહવાડીયુ’ ગાળશે.

—ધાનાના વડા પ્રધાન ડો. કવામી ન્દુમાહ ન્યુયોર્કથી પાછા વળતાં ચાલુ અહવાડીયે ચાર દીવસ ક્ષીટનમાં રોકાશે આ વીઝીટ ખાનગી છે પણ રાણી એલીઝાબેથ તથા વડા પ્રધાનની અને સોવિયેટ એલમ્બી મી. જેકબ મલીકની મુલાકાત લેશે એમ લંડન ખાતેના ધાનાના હાય કમીશનરના એક અધિકારીએ ૩૧મી જુલાઈએ જણાવ્યું છે.

—સર વીન્સ્ટન ચર્ચીલ એક મહિના ના હોલીડે માટે ૩૧મી જુલાઈએ એકલા જ ફ્રેન્ચ વીયેરા એરથી રહેવા ગયા છે એમ નીસથી જણાવાયું છે.

—બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટમાં ૩૧મી જુલાઈ એ મજુર સભ્ય મી. ફ્રાન્ક એકવેઇએ કહ્યું હતું કે, દક્ષિણ આફ્રીકાનો રાજ્ય અમલ કમ્યુનીસ્ટ દેશોના કરતાં પણ ઠેલકી ખાખતોમાં ઘણા જુલમી છે.

—ન્યુયોર્કની રોકહેલર કાઉન્ડેશને ૨૮ મી જુલાઈએ જનમતની જુદી જુદી યુનીવર્સીટીએને ત્રીસ લાખ પાઉન્ડની ગ્રાન્ટ આપવાનું ભહેર ક્યું છે જે પૈકી સોલ્સબરીની રોડેશિયા એન્ડ ન્યાઝલેન્ડ યુનીવર્સીટીને ૩૫૦૦ લુસાકાની રોડસ-લીવોગરટન ઇન્સ્ટીટ્યુટને ૨૧૬૦ કંપાલાની યુનીવર્સીટી હોલેજને ૧૦૦૦ મળ્યા છે.

—બ્રીટીશ કરખીયન વેલફેર સર્વિસે ઈન્સ્ટનથી ૩૦મી જુલાઈએ બહાર

પાડ્યું છે કે, ચાલુ વર્ષના પહેલા છ માસમાં ૧૦,૨૧૦ વેસ્ટ ઇન્ડિયનો કામ શોધવા ક્ષીટન ગયેલા પણ મોટે ભાગ નાને પાછા ફરવું પડ્યું છે ઠેલકીક સ્ટીમરો બંને તરફ લાવ લાઇન કરે છે.

—બેરિંગની સામુદ્રયુનીની તળેથી મોટર અને ટ્રેઇન માટેના અવરજવર માટે એક બૂમબાં માર્ગ બનાવી ઉત્તર અમેરીકાને રશીયા (સાઇબીરીયા) સાથે જોડવાની રશીયન ઇન્વેસ્ટર મી. આકોડી માર્કીને કરેલી દરખાસ્ત અંગે વોશિંગ ટનમાં સેનેટની કમર્સ કમીટીના પ્રમુખ સેનેટર વોટન જી. મેગનુસને વિશેષ વિખત મંગાવ્યાનું ૨૬મી જુલાઈએ જણાવ્યું છે.

—ધાનાના વડા પ્રધાન ૩જી ઓગસ્ટે ન્યુયોર્કથી લંડન ગયેલા બ્યાં તેમને જાપાન પ્રતિનિધિએ પુછ્યું હતું કે ધાના પ્રબલસત્તાક યવાની યોજના વિષે કંઈ કહી શકશે? તેના જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે હમણાં તો હું એટલું જ કહી શકું કે આ બાબતમાં ઉતાવળ કરાય એમ નથી પણ ઠાંક એક પ્રકારે આ-ક્રીકોને અનુકૂળ એવી ઠામનવેલ્યની અંદર પ્રબલસત્તાક સરકારની જરૂર નો છે જ.

—સીલોનમાં બાયાકોપ કુલ્લડના પરિ-જીએ ૧૫૯ માણસો મરી ગયાં અને તેમાં બામ લેવા માટે ૬,૩૦૨ જણને પકડવાનું વડા પ્રધાન મી. અંદરનાયકે ઠેલથોમાં ૩જી ઓગસ્ટે જણાવ્યું છે.

—ઇરાએલની એલીપટથી અરબોહ થઈ ઢાઇશ સુધીની નવી મહરવની ઓપલ પાઇપની યોજના પુરી થઈ ગઈ એમ ૩જી ઓગસ્ટે ઢાઇશથી બહાર પડ્યું છે આ પાઇપ લાઇનથી લાખો પાઉન્ડનો ખચાવ થશે કારણ કે ૧૯૪૮માં આરબોએ કોરકુટથી ઢાઇશ ની પાઇપ લાઇન કાપી નાખ્યાથી તેને જુએલાથી સ્ટીમર માર્ગે ઓર્થલ લાવવું પડતું હતું ઢાઇશની ક્ષીટીસ માલીકી ની રીકાઇનરીમાં હવે એ ઓપલ રીકાઇન કરવામાં આવશે.

ભારતના સમાચાર

—મદ્રાસ પ્રાંતના ખેતીવાડી ખાતાના પ્રધાન મી. થીમ્મા રેડીએ કુશળાગ્રસ્ત વિભામની મુલાકાતેથી પાછા વળતાં હંદાખાદમાં ૩૧મી જુલાઈએ કહ્યું હતું કે, કુશળાગની ભયંકરતા એટલી બધી છે કે ઠેલકાંક લોકો ખાડમાં પાંદડાં અને મૂળીમાં ઉપર જીવન ટકાવે છે.

—ભારત સરકારનાં આમંત્રણથી બ્રીટીશ તત્ત્વજ અને લેખક અલ્બ બરટ્રેન્ડ રસ્સલ જેઓ ૮૬ વર્ષની વયના અને જનમતના મહાન જીવિત શીલોસાફર પૈકીના એક છે તેઓ આવતા વર્ષે ભારતમાં બાપજો આપવા જશે એમ ન્યુયોર્કથી ૩૧મી જુલાઈએ બહાર પડ્યું છે.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કરંજ ૨૬મી ઓગસ્ટ ૧૯૫૮ના આવશે તે કરાંચી થઇ મુખ્ય બંધ ૪થી સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૮ના ઉપહરી.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બેરારક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

વધુ સાહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એજેન્સ "કરામત."

લીસ્ટ નં. ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

ઇશાવાસ્ય વૃત્તિ (વિનોબાજી)	૧	૬
રિયતપ્રજ્ઞ દર્શન	૪	૦
ગીતા પ્રવચનો	૩	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (મહાદેવ દેસાઈ)	૧	૩
રામનામ (ગાંધીજી)	૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુષ્યેન ગાંધી)	૧	૬
માનવી અધિકારો	૬	૦
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	૬	૦
ચોતરણી દિવાલો (કાલેલકર)	૧	૩
હિંદને કોમી ત્રિકોણ (કાલેલકર)	૬	૦
બાપુની આંખી (કાકા કાલેલકર)	૩	૦
આશ્રમ સંસ્કૃતિ (નારાયણ મોરેશ્વર ખરે)	૧	૬
મધુકર (વિનોબાજી)	૫	૬
નોતિ નાચને માર્ગ (ગાંધીજી)	૨	૦
કેળવણી વડે ક્રાંતિ (વિક્રમદાસ કોઠારી)	૭	૬
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કિશોરલાલ મશરવાળા)	૨	૦
મનુષ્યની સર્વોચ્ચ કેળવણી (ગોપાળદાસ પટેલ)	૧	૬
એકથી બનેરે (મનુષ્યેન ગાંધી)	૨	૦
બા બાપુની શીળી છાયામાં " "	૪	૬
બાપુની પ્રસાદિ (મધુરાદાસ ત્રીકમજી)	૫	૦
કલકત્તાનો અમનકાર (મનુષ્યેન ગાંધી)	૨	૬
સ્મૃત્તી ક્રાંતિ (કિશોરલાલ મશરવાળા)	૪	૦
હિંદની અંગ્રેજ વેપાર શાહી (મગનભાઈ દેસાઈ)	૮	૬
મિહારની કોમી આગમાં (મનુષ્યેન)	૬	૦
કેળવણીનો કોષરો (ગાંધીજી)	૫	૦
પુર્વ આફ્રિકામાં (કાકા કાલેલકર)	૬	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથેનો પત્ર વહેવાર ૧૯૪૨-૪૪	૪	૦
સત્યાગ્રહની સમ્પત્તી (મગનભાઈ દેસાઈ)	૬	૦
સો પુસ્તક મર્યાદા (કિશોરલાલ મશરવાળા)	૪	૬

'INDIAN OPINION', P. Bag Durban.

બી.કે.વી.સી.એન્ડ.ઇન્ડ્યુસ્ટ્રીયલ્સ કંપની લીમીટેડ

૧૯૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતિનિધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફરસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.